

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE

Posebno poročilo št. 10

2013

SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA: ALI JE
POSEBNA PODPORA, KI SE DODELI
V SKLADU S ČLENOM 68 UREDBE SVETA
(ES) ŠT. 73/2009, DOBRO ZASNOVANA
IN ALI SE USTREZNO IZVAJA?

SL

Posebno poročilo št. 10 // 2013

**SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA:
ALI JE POSEBNA PODPORA, KI SE
DODELI V SKLADU S ČLENOM 68
UREDBE SVETA (ES) ŠT. 73/2009,
DOBRO ZASNOVANA IN ALI SE
USTREZNO IZVAJA?**

(v skladu z drugim pododstavkom člena 287(4) PDEU)

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1
Faks +352 4398-46410
E-naslov: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Posebno poročilo št. 10 // 2013

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Kataloški podatki so navedeni na koncu te publikacije.
Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2013

ISBN 978-92-9241-398-9
doi:10.2865/33352

© Evropska unija, 2013
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Printed in Luxembourg

VSEBINA

Odstavek

	GLOSAR
I–VII	POVZETEK
1–6	UVOD
7–12	OBSEG REVIZIJE IN REVIZIJSKI PRISTOP
13–76	OPAŽANJA
13–28	SLABOSTI V IZVEDBENEM OKVIRU ZA POSEBNO PODPORO, KI SE DODELI V SKLADU S ČLENOM 68, VPLIVAJO NA NJENO SKLADNOST S SPLOŠNIMI NAČELI SKP
14–19	POSEBNA PODPORA, KI SE DODELI V SKLADU S ČLENOM 68, JE DELNO ODSTOPANJE OD SPLOŠNE NEVEZANE USMERITVE SHEME NEPOSREDNIH PLAČIL
20–26	DRŽAVE ČLANICE IMAJO VELIK MANEVRSKI PROSTOR, KOMISIJA PA OMEJENE MOŽNOSTI ZA KONTROLO
27–28	PRIHODNOST UKREPOV POSEBNE PODPORE V OKVIRU SKP PO LETU 2013: TVEGANJE POMANJKANJA SKLADNOSTI S SKP JE ŠE VEDNO PRISOTNO
29–53	NEZADOSTNI DOKAZI, DA SO UKREPI, KI SE IZVAJAJO V SKLADU S ČLENOM 68, POTREBNI ALI RELEVANTNI
31–35	NEZADOSTNI DOKAZI O POTREBI V MNOGIH PRIMERIH
36–49	NEZADOSTNI DOKAZI, DA SO UKREPI DOBRO OBLIKOVANI
50–53	NEZADOSTNA ORODJA ZA OCENO USPEŠNOSTI UKREPOV
54–76	NEUSTREZNE ALI NEZADOSTNE KONTROLE UKREPOV, KI SE IZVAJAJO NA RAVNI DRŽAV ČLANIC
55–63	SLABOSTI V SISTEMIH ADMINISTRATIVNIH KONTROL IN UPRAVLJAVSKIH SISTEMIH
64–69	SLABOSTI PRI PREGLEDIH NA KRAJU SAMEM
70–76	VELIKA UPRAVLJAVSKA IN KONTROLNA OBREMENITEV

77–81 ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

PRILOGA I – DODELJENA SREDSTVA ZA ČLEN 68 ZA OBDOBJE 2010–2013 PO DRŽAVAH ČLANICAH IN DEJAVNOSTIH (BREZ UKREPOV V SKLADU S PREJŠNJIM ČLENOM 69)

PRILOGA II – POVZETEK IZBRANIH UKREPOV V OBISKANIH DRŽAVAH ČLANICAH

ODGOVORI KOMISIJE

GLOSAR

Administrativne kontrole/pregledi na kraju samem: Naslov III Uredbe Komisije (ES) št. 1122/2009¹ določa splošna načela za kontrole, ki veljajo za vse ukrepe neposredne pomoči. Zlasti velja, da se za vse zahtevke za pomoč izvajajo administrativne kontrole, ki jih dopolnjujejo pregledi na kraju samem na podlagi vzorčenja. V členu 29 Uredbe je navedeno: „Za vsak ukrep v okviru posebne podpore, za katerega so tehnično izvedljive administrativne kontrole, je treba preveriti vse zahtevke.“

AEM/MAET: kmetijsko-okoljski ukrep / kmetijsko-okoljski ukrep na opredeljenem geografskem območju (Francija)

Integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS): IAKS je opredeljen v poglavju 4 naslova II Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009² in podrobno določen v Uredbi (ES) št. 1122/2009. Vključuje računalniško zbirko podatkov o kmetijah in zahtevkih za pomoč, identifikacijski sistem za zemljišča (LPIS) in sistem za identifikacijo in registracijo živali (AIRS) ter predvideva vrsto administrativnih kontrol in pregledov na kraju samem.

Mrtve izgube: Mrtve izgube nastanejo, kadar je ukrep namenjen podpiranju upravičencev, ki bi ravnali enako, četudi ne bi bilo pomoči. V takšnih primerih izplačana pomoč nima nobenega učinka. Tako je delež odhodkov, ki povzročata mrtve izgube, že po definiciji neuspešen, saj ne prispeva k doseganju zastavljenih ciljev.

Shema enotnega plačila (SEP): SEP je sistem nevezane pomoči v okviru stebra I, ki se uporablja od uvedbe reforme SKP iz leta 2003 v državah članicah, ki so se Evropski uniji pridružile pred letom 2004. V novih državah članicah se uporablja poenostavljena prehodna različica, znana pod imenom shema enotnega plačila na površino).

SKP: skupna kmetijska politika

Steber I/steber II: Reforma Agenda 2000 je določila dva glavna stebra SKP. Steber I (Evropski kmetijski jamstveni sklad – EKJS) zagotavlja tržne ukrepe in dohodkovno podporo v obliki neposrednih plačil. Steber II (Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja – EKSRP) sofinancira ukrepe za razvoj podeželja na področjih, kot so kmetijstvo in okolje, spodbujanje kakovosti hrane, višji tehnični standardi in dobro počutje živali.

Vezana/nevezana neposredna pomoč: Do leta 2003 se je kmetijska podpora v okviru stebra I dodeljevala predvsem v obliki neposrednih plačil, povezanih s proizvodnjo posebnih kmetijskih proizvodov („vezana“ neposredna pomoč). Taka plačila so imela predvsem obliko pomoči na „površino“, ki se dodeli po hektarih, pomoči glede na vrsto poljščine ali pomoči za „živali“, ki se dodeli glede na upravičene živali. Od reforme SKP leta 2003 je bila večina ukrepov pomoči iz stebra I „nevezanih“, kar pomeni, da niso več odvisni od pridelka upravičenca.

¹ Uredba Komisije (ES) št. 1122/2009 z dne 30. novembra 2009 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 v zvezi z navzkrižno skladnostjo, modulacijo ter integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom v okviru shem neposrednih podpor za kmete, določenih za navedeno uredbo, ter za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 v zvezi z navzkrižno skladnostjo v okviru sheme podpore, določene za sektor vina (UL L 316, 2.12.2009, str. 65).

² Uredba Sveta (ES) št. 73/2009 z dne 19. januarja 2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete, spremembi uredb (ES) št. 1290/2005, (ES) št. 247/2006, (ES) št. 378/2007 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1782/2003 (UL L 30, 31.1.2009, str. 16).

POVZETEK

I.

Ko je bila leta 2003 uvedena shema enotnega plačila (SEP), so države članice lahko zadržale do 10 % sredstev iz nacionalne zgornje meje za „posebne vrste kmetovanja, ki so pomembne za zaščito in izboljšanje okolja ali za izboljšanje kakovosti in trženja kmetijskih proizvodov“. Ta posebna podpora je bila kasneje razširjena s členom 68 Uredbe (ES) št. 73/2009, ki je povečal število ciljev, za katere se lahko dodeli pomoč.

II.

Štiriindvajset držav članic se je odločilo izkoristiti člen 68 prek 113 zelo različnih ukrepov. Skupni proračun za obdobje 2010–2013 znaša 6,4 milijarde EUR. Čeprav za vsak ukrep veljajo posebna pravila, jih večina temelji na klasičnih mehanizmih za vezana neposredna plačila³.

III.

Revizija je bila osredotočena na zasnovo posebne podpore, določene v členu 68, in njeno izvajanje v letih 2010 in 2011 (upravljaljske in kontrolne ureditve) ter zlasti na vprašanje, ali je posebna podpora dovolj dosledna, relevantna in primerno kontrolirana. Revizija je bila opravljena v službah Komisije in v štirih državah članicah, ki zajemajo približno 70 % dodeljenih proračunskih sredstev za relevantne ukrepe.

³ Za razlago vezane/nevezane neposredne pomoči in sheme enotnega plačila glej *glosar*.

POVZETEK

IV.

SEP je temeljila na načelih nevezanosti neposrednih plačil na proizvodnjo in poenostavitve sheme plačil („enotno plačilo“). Člen 68 državam članicam dovoljuje odstopanje, s katerim lahko ohranijo vezana neposredna plačila „v jasno opredeljenih primerih“. Vendar pa je Sodišče ugotovilo, da je imela Komisija malo nadzora nad upravičevanjem takih primerov in da so imele države članice visoko stopnjo svobodnega odločanja pri uvajanju vezanih neposrednih plačil. Zato izvajanje določb člena 68 ni bilo vedno popolnoma skladno s splošnima načeloma nevezanosti in poenostavitve, ki zdaj veljata za SKP.

V.

Sodišče je ugotovilo tudi, da v državah članicah ni zadostnih dokazov, da so ukrepi, uvedeni na podlagi člena 68, potrebni ali relevantni, in sicer z vidika potrebe po njih, uspešnosti njihove zasnov in višine pomoči, ki je na voljo. Ne zadostni cilji in kazalniki bodo ovirali prihodnje ocenjevanje ukrepov.

VI.

Na koncu je Sodišče poudarilo še slabosti v administrativnih in kontrolnih sistemih, vzpostavljenih za zagotovitev pravilnega izvajanja obstoječih ukrepov. Take slabosti so bile včasih ugotovljene, čeprav so obremenitve pri upravljanju in kontroliranju že zdaj velike. Te obremenitve bi bilo treba mogoče še povečati, da bi se izpolnile zahteve iz uredb.

VII.

V okviru uvedbe SKP „po letu 2013“ bi predlog Komisije, ki je zdaj v obravnavi, omogočil ohranitev posebne podpore v obliki vezanih plačil, vendar brez zadostne opredelitve natančnih omejitev. V zvezi s tem je Sodišče pripravilo naslednja glavna priporočila:

- (a) Posebna podpora za nekatere kmetijske dejavnosti bi morala temeljiti na strogem razumevanju določb člena 68, Komisija pa bi morala za odobritev take vezane podpore prejeti ustrezno utemeljitev in jo preveriti.
 - Da bi lahko Komisija prevzela svojo končno odgovornost v okviru sistema deljenega upravljanja, bi morala imeti dejavnejšo vlogo pri določanju meril, ki veljajo za izvajanje ukrepov.
 - Od držav članic bi bilo treba zahtevati, da dokažejo, da je vsak ukrep posebne podpore, ki ga nameravajo uvesti, potreben (v smislu potrebe po pristopu, ki temelji na odstopanjih, in njegove dodane vrednosti), relevanten (v smislu izvedbenih ureditev, meril za dodelitev in višine pomoči) in skladen z merili dobrega finančnega poslovanja.
- (b) Ob upoštevanju raznolikosti mogočih ukrepov bi bilo treba določiti ustrezen sistem spremljanja, da se olajša poznejše vrednotenje.
- (c) Države članice bi morale po uvedbi ukrepov vzpostaviti ustrezne in celovite upravljalvske in kontrolne sisteme, da se zagotovi, da je mogoče izpolniti vse zahteve iz Uredbe. Da bi se izognili ustvarjanju nesorazmernih stroškov za omejen obseg ukrepa posebne podpore, bi bilo treba zahtevo po kontrolah upoštevati že med pripravo zasnove ukrepa (enostavno izvajanje, možnost kontroliranja meril itd.) ali po možnosti celo v času odločanja o tem, ali naj se posamezen ukrep uvede ali ne.

UVOD

1. Ko je bila leta 2003 uvedena shema enotnega plačila (s katero neposredna podpora kmetom ni bila več vezana na proizvodnjo)⁴, so lahko države članice za kmete še naprej uporabljale nekatere podporne ukrepe, vezane na proizvodnjo. V skladu s členom 69 Uredbe (ES) št. 1782/2003⁵ so imele države članice pravico nameniti do 10 % sredstev iz nacionalne zgornje meje za „posebne vrste kmetovanja, ki so pomembne za zaščito in izboljšanje okolja ali za izboljšanje kakovosti in trženja kmetijskih proizvodov“.
2. Ta posebna podpora je bila kasneje razširjena s členom 68 Uredbe št. 73/2009 (obdobje 2010–2013). Člen 68 je povečal število ciljev ali dejavnosti, za katere se lahko dodeli pomoč (glej **tabelo 1**).
3. Podrobna pravila za izvajanje podpore iz člena 68 so določena zlasti v Uredbi Komisije (ES) št. 1120/2009⁶ (členi 37 do 49) in Uredbi (ES) št. 1122/2009 (člena 29 in 46). Upravljavski in kontrolni sistemi za različne vrste podpore, ki se dodelijo v skladu s členom 68, temeljijo predvsem na integriranem administrativnem in kontrolnem sistemu (IAKS).

⁴ Glej **glosar**.

⁵ Uredba Sveta (ES) št. 1782/2003 z dne 29. septembra 2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete ter o spremembi uredb (EGS) št. 2019/93, (ES) št. 1452/2001, (ES) št. 1453/2001, (ES) št. 1454/2001, (ES) št. 1868/94, (ES) št. 1251/1999, (ES) št. 1254/1999, (ES) št. 1673/2000, (EGS) št. 2358/71 in (ES) št. 2529/2001 (UL L 270, 21.10.2003, str. 1).

⁶ Uredba Komisije (ES) št. 1120/2009 z dne 29. oktobra 2009 o podrobnih pravilih za izvajanje sheme enotnega plačila iz naslova III Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor za kmete v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete (UL L 316, 2.12.2009, str. 1).

TABELA 1

CILJI ALI DEJAVNOSTI, UPRAVIČENI DO POSEBNE PODPORE IZ ČLENA 68

Varovanje ali izboljšanje okolja	68(1)(a)(i)
Kakovost kmetijskih proizvodov	68(1)(a)(ii)
Trženje kmetijskih proizvodov	68(1)(a)(iii)
Dobro počutje živali	68(1)(a)(iv)
Koristi za kmetijstvo in okolje	68(1)(a)(v)
Obnavljanje posebnih neugodnosti na ranljivih ali občutljivih območjih ali za občutljive načine kmetovanja	68(1)(b)
Preprečevanje opuščanja zemljišč	68(1)(c)
Zavarovanje pridelka, živali in rastlin	68(1)(d)
Vzajemni skladi za bolezni in okoljske nesreče	68(1)(e)

4. Štiriindvajset držav članic se je odločilo izkoristiti člen 68 prek 113 ukrepov, ki se močno razlikujejo po vrsti in višini sredstev.
5. Za obdobje 2010–2013 je bilo iz proračuna EU za člen 68 skupaj dodeljenih 6,4 milijarde EUR sredstev (glej **Prilogo I**). Naslednja diagrama prikazujeta razdelitev sredstev po državah članicah (**diagram 1**) in po vrstah ukrepov (**diagram 2**).
6. Oblika podpore (vezana/nevezana), ki se uporablja za različne ukrepe, vzpostavljene v skladu s členom 68(1), je predstavljena v **tabeli 2**.

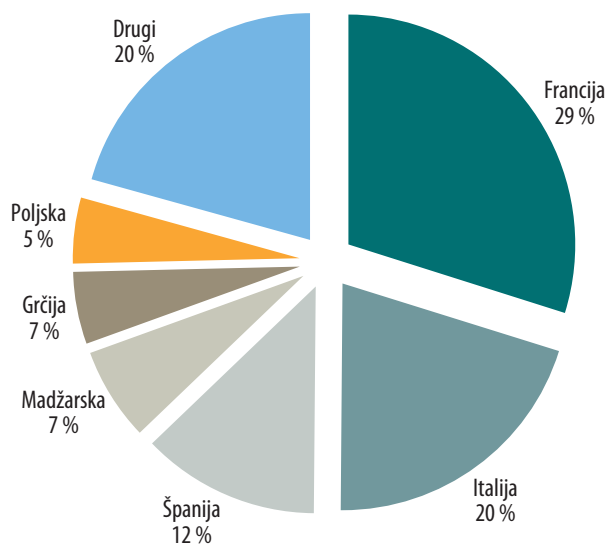
TABELA 2

OBLIKA PODPORE (VEZANA/NEVEZANA), KI SE UPORABLJA ZA RAZLIČNE UKREPE, VZPOSTAVLJENE V SKLADU S ČLENOM 68(1)

	Vezana neposredna pomoč	Nevezana neposredna pomoč
Varovanje ali izboljšanje okolja (68(1)(a)(i))	√	
Kakovost kmetijskih proizvodov (68(1)(a)(ii))	√	
Trženje kmetijskih proizvodov (68(1)(a)(iii))	√	
Dobro počutje živali (68(1)(a)(iv))	√	
Koristi za kmetijstvo in okolje (68(1)(a)(v))		√
Posebne neugodnosti in občutljivi načini kmetovanja (68(1)(b))	√	
Preprečevanje opuščanja zemljišč (68(1)(c))		√
Zavarovanje pridelka, živali in rastlin (68(1)(d))		√
Vzajemni skladi (68(1)(e)) (zavarovanje)	√	

DIAGRAM 1

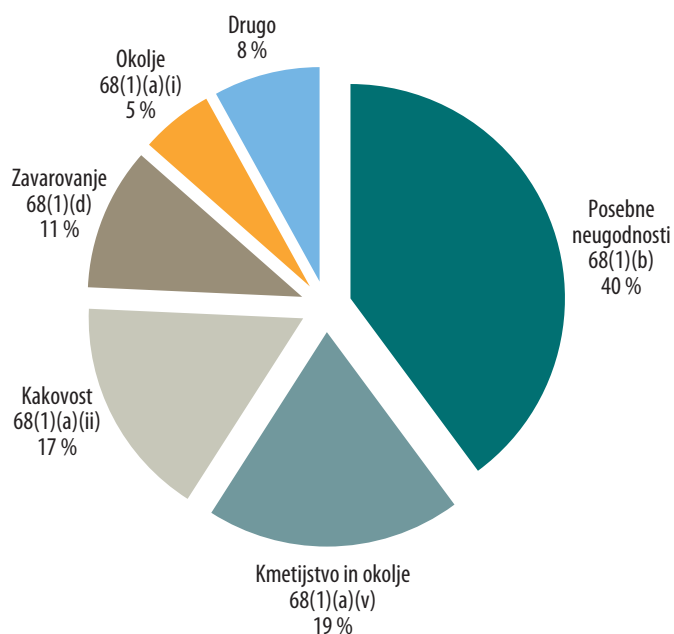
RAZDELITEV NAČRTOVANIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV ZA OBDOBJE 2010–2013 PO DRŽAVAH ČLANICAH

Vir: Proračunske napovedi, ki jih je posredovala Evropska komisija.

DIAGRAM 2

RAZDELITEV NAČRTOVANIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV ZA OBDOBJE 2010–2013 PO VRSTAH UKREPOV

Vir: Proračunske napovedi, ki jih je posredovala Evropska komisija.

OBSEG REVIZIJE IN REVIZIJSKI PRISTOP

- 7.** Revizija je bila osredotočena na uvedbo podpore, določene v členu 68, in njeno izvajanje v letih 2010 in 2011 (upravljalvske in kontrolne ureditve). Zaradi odgovora na glavno vprašanje revizije, in sicer ali je bila podpora dobro zasnovana in ali se je ustrezno izvajala, so bila v okviru revizije obravnavana naslednja tri podvprašanja:
- (a) Ali je okvir za izvajanje ukrepov posebne podpore zasnovan tako, da zagotavlja skladnost s splošno usmeritvijo stebra I SKP?
 - (b) Ali je dovolj dokazov, da so ukrepi, uvedeni v skladu s členom 68, potrebni in relevantni?
 - (c) Ali se ti ukrepi izvajajo v povezavi z zadovoljivim kontrolnim sistemom?
- 8.** Revizija je bila opravljena v službah Komisije ter v Grčiji, Španiji (Aragonija, Galicija, Kastilija in Manča), Franciji in Italiji (Emilija-Romanja, Lacij), tj. državah članicah, ki zajemajo 68 % dodeljenih proračunskih sredstev za obdobje 2010–2013 in 73 % odhodkov, načrtovanih za prvi dve leti.
- 9.** Dejavnosti so bile osredotočene na izbiro 13 ukrepov (glej kratke opise v **Prilogi II**):
- pomoč za trdo pšenico (Grčija – 68(1)(a)(ii))
 - pomoč za ovce/koze na območjih z omejenimi možnostmi (Grčija – 68(1)(b))
 - nove pravice do enotnega plačila na območjih z omejenimi možnostmi ali gorskih območjih (Grčija – 68(1)(c))
 - pomoč za kolobarjenje na nenamakanih območjih (Španija – 68(1)(a)(v))
 - pomoč za sektor mleka na območjih z omejenimi možnostmi (Španija – 68(1)(b))
 - pomoč za ovčje/kozje meso (Španija – 68(1)(b))
 - dodatna pomoč za stročnice (Francija – 68(1)(a)(i))
 - pomoč za ohranjanje ekološkega kmetovanja (Francija – 68(1)(a)(v))

- o pomoč za ovce/koze (Francija – 68(1)(b))
- o zavarovanje pridelka (Francija – 68(1)(d))
- o kolobarjenje (Italija – 68(1)(a)(v))
- o izboljšanje kakovosti kmetijskih proizvodov v govedoreji (Italija – 68(1)(a)(ii))
- o zavarovanje (Italija – 68(1)(d))

10. Za teh 13 ukrepov je bilo dodeljenih 2 686 milijonov EUR za obdobje 2010–2013, kar predstavlja dobrih 40 % vseh proračunskih sredstev za člen 68 (50 % v prvih dveh letih).

11. Revizijski pristop je zajemal ovrednotenje dela v zvezi s pripravo veljavnih predpisov⁷ ter za izbrane ukrepe:

- (a) pregled zasnove ukrepov (npr. potrebe, merila za upravičenost in stopnje pomoči) in razpoložljive dokumentacije v zvezi s sprejetimi odločitvami;
- (b) analizo upravljaljskih in kontrolnih sistemov;
- (c) preizkuse skladnosti na podlagi dokumentacije za naključen vzorec približno 10 spisov upravičencev za vsak ukrep; pri večini zadevnih upravičencev so nacionalni organi že opravili preglede na kraju samem;
- (d) preglede na kraju samem za podvzorec zgoraj omenjenih spisov in, po potrebi, pri vseh drugih osebah, za katere šteje, da so relevantne za ukrep⁸.

12. Skupno so revizorji pregledali dokumentacijo za 141 spisov (zahtevki, pregledi in plačila za leti 2010 in 2011)⁹ in opravili 29 pregledov na kraju samem.

⁷ Vključno z analizo ocen, ki so bile na voljo v zvezi z izvajanjem prejšnjega člena 69 Uredbe (ES) št. 1782/2003 ali drugih enakovrednih ukrepov.

⁸ Zavarovalnica v Franciji in *Consorti di Difesa* v Italiji (vrsta organizacij proizvajalcev, ki delujejo kot posredniki).

⁹ Nekateri upravičenci, izbrani za leto 2010, leta 2011 niso obnovili zahtevkov za pomoč; poleg tega v času revizije nekateri spisi upravičencev za leto 2011 niso bili na voljo.

OPAŽANJA

SLABOSTI V IZVEDBENEM OKVIRU ZA POSEBNO PODORO, KI SE DODELI V SKLADU S ČLENOM 68, VPLIVAJO NA NJENO SKLADNOST S SPLOŠNIMI NAČELI SKP

- 13.** Reforma SKP, ki je bila uvedena leta 2003, je temeljila na načelih nevezanosti neposrednih plačil na proizvodnjo in poenostavitve sistema plačil. Člen 68 državam članicam dovoljuje, da lahko izjemoma ohranijo posebno podporo „v jasno opredeljenih primerih“. Pri reviziji je bilo ocenjeno, ali so bila ta odstopanja skladna s splošnimi načeloma nevezanosti in poenostavitve, ki zdaj veljata za skupno kmetijsko politiko.

POSEBNA PODPORA, KI SE DODELI V SKLADU S ČLENOM 68, JE DELNO ODSTOPANJE OD SPLOŠNE NEVEZANE USMERITVE SCHEME NEPOSREDNIH PLAČIL

- 14.** Večina ukrepov¹⁰, ki se lahko uvedejo v skladu s členom 68, je primerljivih z drugimi prejšnjimi shemami¹¹ (ali v nekaterih primerih popolnoma enakih tem shemam). Zato člen 68 Uredbe (ES) št. 73/2009 (in njegov predhodnik, člen 69 Uredbe (ES) št. 1782/2003) v veliki meri pomeni zgolj pravno podlago, potrebno za zagotovitev nadaljevanja obstoječih ukrepov, zlasti v obliki vezane pomoči, ki je že dolgo na voljo.
- 15.** Tako so revidirani vezani ukrepi pomoči za živali primerljivi z ukrepi neposredne pomoči za živali, kot so premije za krave dojljke ter ovce in koze¹², ki so jih dopolnili ali nadgradili¹³. Večina uvedenih ukrepov pomoči na površino je bila v bistvu le nadaljevanje ukrepov pomoči, ki so bili na voljo že v okviru razvoja podeželja, ali prejšnjih shem vezanih pomoči¹⁴, za katere se je Svet že odločil, da ne bodo več vezane.
- 16.** Vendar je bila nevezanost pomoči ključna tema reforme SKP iz leta 2003, ta usmeritev pa je bila potrjena v pregledu reforme SKP iz leta 2008¹⁵.

¹⁰ Samo ukrepi za obvladovanje tveganja (pododstavka (d) in (e)) so bili inovativni v primerjavi z oblikami podpore, ki so že bile na voljo.

¹¹ Vsi kmetijsko-okoljski ukrepi so na voljo v okviru stebra II za mnogo večje zneske (ukrep 214, za katerega je bilo za obdobje 2007–2013 dodeljenih 22,2 milijarde EUR). Za več o tem glej Posebno poročilo Sodišča št. 7/2011 – Ali je podpora za kmetijsko-okoljske ukrepe dobro pripravljena in upravljana? (<http://eca.europa.eu>). Zlasti pomoč za ekološko kmetovanje v Franciji v skladu s členom 68 je enaka ukrepom, ki so že obstajali v okviru ukrepa 214 za razvoj podeželja.

¹² Glej Posebno poročilo Sodišča št. 11/2012 – Neposredna pomoč za krave dojljke ter ovce in koze v okviru delnega izvajanja določb SEP (<http://eca.europa.eu>).

¹³ Na primer Španija se je odločila, da ne bo vezala obstoječih premij za ovce in koze; vendar je takoj ponovno uvedla primerljiv ukrep, da bi zagotovila pomoč za ovčje/kozje meso v skladu s členom 68.

¹⁴ Na primer francoska pomoč za stročnice, uvedena na podlagi člena 68, se imenuje „dodatna“, ker se je leta 2010 in 2011 prekrivala z enakovrednim obstoječim ukrepom, ki se je ohranil do leta 2011.

¹⁵ Iz druge uvodne izjave Uredbe (ES) št. 73/2009: „Zlasti bi bilo treba razširiti proizvodno nevezanost neposredne podpore in poenostaviti delovanje sheme enotnega plačila.“ Cilj je bil, da bi države članice, ki so se najprej odločile ohraniti določen odstotek podpore, vezane na proizvodnjo, v okviru SEP, to ukinile do leta 2013. Poleg tega so se sheme posebne podpore, ki so bile še vedno vezane, postopoma odpravile in vključile v SEP (z izjemo premij za krave dojljke in ovce/koze, ki jih države članice lahko ohranijo kot vezane sheme).

- 17.** Člen 68 (in pred njim člen 69 kot njegov „predhodnik“) zato predvideva vrsto odstopanj od cilja razširitve in poenostavitve nevezanosti. Ker ohranja ali celo oblikuje oblike vezane podpore, odstopa od splošne usmeritve stebra I. Zato je v Uredbi navedeno, da bi bilo treba odstopanja uporabljati samo „v jasno opredeljenih primerih“¹⁶. Posledično namen tega člena ni ohraniti neko obliko delne vezanosti ali uvesti „ponovno vezanost“, temveč zgolj zagotoviti prilagojene rešitve za peščico posebnih težav.
- 18.** Že v ovrednotenju učinkov delno nevezanih pomoči na trge, opravljenem leta 2010, je bilo ugotovljeno, da je bil člen 69 Uredbe (ES) št. 1782/2003 neustrezno uporabljen za ohranitev določene oblike delno vezane pomoči¹⁷. Od takrat se je to tveganje še povečalo zaradi številnih mogočih ukrepov, ki so na voljo v skladu s členom 68 Uredbe (ES) št. 73/2009, ki uvaja še več možnosti za posebno podporo, kot jih je omogočal člen 69.
- 19.** Skladnost posebnih podpor s splošno usmeritvijo Sveta za steber I je zdaj odvisna od razlage pojma „jasno opredeljeni primeri“, v katerih se lahko dodeli posebna podpora, in od tega, kako se to preverja.

DRŽAVE ČLANICE IMAJO VELIK MANEVRSKI PROSTOR, KOMISIJA PA OMEJENE MOŽNOSTI ZA KONTROLO

- 20.** Predpisi o posebni podpori ne zagotavljajo zadostnega okvira za zagotovitev, da se ta podpora dodeli le „v jasno opredeljenih primerih“. Državam članicam pri zasnovi njihovih ukrepov dejansko dajejo velik manevrski prostor.
- 21.** Odobritev Komisije se formalno zahteva le za kmetijsko-okoljske ukrepe iz odstavka 1(a)(v). Za vse druge vrste ukrepov Komisija ne more sprejeti pravno zavezujočih ukrepov, edina obveznost držav članic pa je, da jo obvestijo o svojih odločitvah.

¹⁶ Uvodna izjava 35 Uredbe (ES) št. 73/2009, ki se glasi: „Državam članicam bi bilo treba dovoliti, da uporabijo [...] za dodelitev posebne podpore v jasno opredeljenih primerih. [...] Zaradi upoštevanja mednarodnih obveznosti Skupnosti bi bilo treba sredstva, ki bi lahko bila uporabljena za katero koli proizvodno vezano podporo, omejiti na ustrezno raven“.

¹⁷ Agrosynergie, *Ocena učinkov delno nevezanih pomoči na trge*, oktober 2010 (http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/decoupling/short_sum_sl.pdf): „[...] da se je v večini obravnavanih primerov pri načinih izvajanja obšla narava člena 69, ki so ga države članice zasnovale kot obliko delne nevezanosti v odgovor na uvedbo nevezanosti.“

- 22.** Poleg tega predpisi določajo zelo malo omejitev glede ukrepov, ki se lahko uvedejo. Še tistih nekaj pravil, ki obstajajo, velja le za eno kategorijo ukrepov, čeprav ni vedno jasno, zakaj naj ne bi veljala tudi za druge. Ker ni vedno jasna razlika med različnimi vrstami ukrepov, se lahko države članice, odvisno od navedenega cilja, izognejo maloštevilnim veljavnim pravilom tako, da namesto ene uporabijo drugo klasifikacijo (glej **okvir 1**).
- 23.** Komisija je kljub temu preučila ukrepe, o katerih je bila obveščena, da bi zagotovila, da vsaka država članica predloži določeno količino standardiziranih informacij. Med to dejavnostjo so potekale pogoste izmenjave mnenj, na podlagi katerih so bile včasih izvedene spremembe prvotno predlaganih ukrepov.

OKVIR 1

PRIMER NEJASNE RAZLIKE MED RAZLIČNIMI VRSTAMI UKREPOV IN KAKO LAHKO DRŽAVE ČLANICE TO IZKORISTIJO ZA IZOGIBANJE MALOŠTEVILNIM VELJAVNIM PRAVILOM

Med ukrepi, ki se lahko uvedejo v skladu z odstavkom 1(a)(i) (okolje) in odstavkom 1(a)(v) (kmetijstvo in okolje), ni jasne razlike. Na primer, francoska pomoč za stročnice je bila vzpostavljena v skladu z odstavkom 1(a)(i), medtem ko so bili v Španiji in Italiji precej podobni ukrepi v podporo kolobarjenju¹⁸ uvedeni v skladu z odstavkom 1(a)(v) z dokaj podobnimi cilji. Glej tudi primer v odstavku 26.

Take izbire so imele neposreden učinek na veljavna pravila:

- pogoj za „okoljske“ ukrepe so „pomembne in izmerljive koristi“¹⁹ (merilo, ki ne velja za „kmetijsko-okoljske“ ukrepe),
- „kmetijsko-okoljsko“ podporo mora predhodno odobriti Komisija in mora biti omejena na „kritje dodatnih stroškov, ki so dejansko nastali, in izgube dohodka zaradi izpolnjevanja zadevnega cilja“ (omejitve, ki ne veljajo za druge kategorije, vključno z „okoljsko“ podporo).

¹⁸ Kot je pojasnjeno v **Prilogi II**, navedeni španski ukrep dejansko ne vključuje pogojev v zvezi s kolobarjenjem, temveč ima obliko pomoči na površino, ki je odvisna predvsem od določenih deležev oljnic in stročnic.

¹⁹ Čeprav v navedenem primeru ni bilo dokazano, da je ta pogoj izpolnjen.

24. Vendar Komisija nima zakonskega pooblastila za širšo vlogo, preučevanja in izmenjave mnenj pa ne privedejo vedno do ukrepov. Stopnje podrobnosti v odločitvah, ki jih Komisija prejme od držav članic, se zelo razlikujejo in v nekaterih primerih je revizija v državi članici pokazala pomembne določbe, ki niso bile navedene v opisu, poslanem Komisiji. Revizija je pokazala tudi jasno sliko omejitev pooblastil Komisije za kontroliranje nad izbire in zasnove ukrepov držav članic.

25. Tako Komisija ni dobila odgovorov na vprašanja, ki jih je zastavila med preučevanjem ukrepov (ki niso s kmetijsko-okoljskega področja), ki so jih prijavile nekatere države članice²⁰. Ker ni imela potrebnih pooblastil, je bila prisiljena zaključiti te primere, ne da bi ugotovila, ali je bil zadevni ukrep zakonit. Spisi so bili označeni z naslednjo ugotovitvijo: postopek ocenjevanja prigrasitve [...] se zaključi [...] šteje se, da skladnost prigrasitvenega ukrepa ni v celoti in jasno dokazana.

26. V drugi državi članici²¹ je bil ukrep, ki ga Komisija ni odobrila kot kmetijsko-okoljskega (odstavek 1(a)(v)), preoblikovan tako, da se je uvedel v skladu z odstavkom 1(a)(i).

**PRIHODNOST UKREPOV POSEBNE PODPORE V OKVIRU SKP
PO LETU 2013: TVEGANJE POMANJKANJA SKLADNOSTI S SKP
JE ŠE VEDNO PRISOTNO**

27. Komisija je v okviru predloga, ki se nanaša na SKP 2014–2020, predlagala²², da se ohrani možnost posebne podpore v obliki vezanih plačil, Sodišče pa je aprila 2012 v zvezi s tem predlogom izdalo mnenje²³. Ob upoštevanju sprememb, ki so trenutno v razpravi²⁴, bi ta predlog uvedel naslednje glavne spremembe:

- (a) podaljšal bi se seznam zadevnih proizvodov iz člena 68;
- (b) razpoložljivi proračun bi se določil v višini do 8 % sredstev iz zgornje meje, z odstopanjem pa tudi do 13 %;

²⁰ Irska in Portugalska.

²¹ Danska.

²² COM(2011) 625 final z dne 12. oktobra 2011, členi 38 do 41.

²³ Mnenje št. 1/2012 o nekaterih predlogih uredb o skupni kmetijski politiki za obdobje 2014–2020 (<http://eca.europa.eu>).

²⁴ B7-0079/2013, Predlog odločitve Evropskega parlamenta o začetku in mandatu medinstitucionalnih pogajanj o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi pravil za neposredna plačila kmetom v podpornih shemah v okviru skupne kmetijske politike (COM(2011)0625 – C7-0336/2011 – COM(2012) 552 – C7-0311/2012 2011/0280(COD) – 2013/2528(RSP)). (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+MOTION+B7-2013-0079+0+DOC+PDF+V0//SL>)

(c) vezana podpora bi se odobrila:

- (i) „sektorjem ali regijam države članice, v katerih se specifične vrste kmetovanja ali specifični kmetijski sektorji, ki so posebej pomembni iz gospodarskih in/ali socialnih razlogov, spopadajo s težavami“ in
- (ii) „v obsegu, ki je potreben za spodbujanje ohranitve trenutnih ravni proizvodnje v zadevnih regijah“.

28. Ker bi se podaljšal seznam proizvodov in povečala zgornja meja proračunskih sredstev, ki je na voljo za posebno podporo, pogoji za podporo pa bi bili odvisni od prihodnje razlage zelo nejasnih pojmov („težave“, „posebej pomembni iz gospodarskih in/ali socialnih razlogov“), bi se verjetno ohranila večina sedanjih ukrepov vezane pomoči.

NEZADOSTNI DOKAZI, DA SO UKREPI, UVEDENI V SKLADU S ČLENOM 68, POTREBNI ALI RELEVANTNI

29. Sodišče je med revizijo preučilo, ali je glede na omejene zahteve, naložene državam članicam, na voljo dovolj dokazov in orodij, da se dokaže, da so ukrepi, uvedeni v skladu s členom 68, potrebni ali dobro oblikovani.

30. Sodišče je preverilo, ali so bili predhodno predloženi dokazi o potrebah in relevantnosti oblike in višine pomoči ter ali bi ustrezni sistemi spremljanja omogočili, da se naknadno potrdi uspešnost ukrepov.

NEZADOSTNI DOKAZI O POTREBI V MNOGIH PRIMERIH

- 31.** Revizija je pokazala, da v številnih primerih²⁵ razen splošnih kvalitativnih utemeljitev ni bilo dokazov o potrebi po posebni podpori. Pokazala je tudi, da pregledani dokumenti niso zadostovali za utemeljitev glavnih vidikov ukrepov²⁶. Poleg tega ni bilo mogoče dokumentirati razlogov za odločitve o dodelitvi proračunskih sredstev, bodisi med različnimi izvedenimi ukrepi bodisi v povezavi z drugimi potrebami, za katere ni bila odobrena posebna podpora.
- 32.** Na primer v eni državi članici (Grčija) ni bila na voljo dokumentacija, ki bi posebej utemeljila kateri koli ukrep.
- 33.** V drugem primeru (Španija) so pomoč na površino utemeljili s potrebo po boju proti nedavnemu trendu monokultur žit; vendar pa pridobljeni dokumenti niso zadostovali za dokaz, da je tak trend dejansko prisoten na območjih, na katera je ukrep usmerjen. Nobena od dveh držav članic, ki sta svoje kmetijsko-okoljske ukrepe usmerili v posebna območja, ni imela statističnih podatkov, da bi dokazala ustreznost svojih odločitev.
- 34.** V Franciji je bilo zmanjšanje števila rejnih živali, zoper katerega naj bi bil ukrep usmerjen, dokazano le v primeru ovc dojilj (število mlečnih ovc se ni znižalo, za koze pa niso bili predloženi statistični podatki). Kljub temu je sprejeti ukrep pomoči veljal za celoten sektor ovc/koz.
- 35.** Sodišče je v zvezi z ukrepom za ohranjanje ekološkega kmetovanja (Francija) ugotovilo, da niso na voljo statistični podatki ali študije, ki bi dokazovali tveganje, da se bodo kmetje, ki se ukvarjajo z ekološkim kmetovanjem, vrnili k tradicionalnemu načinu kmetovanja. Potreba po podpori za ohranjanje ekološkega kmetovanja zato ni bila ustrezno utemeljena.

²⁵ 3 od 13 ukrepov.

²⁶ 6 od 10 ukrepov; glej primere v naslednjih odstavkih.

NEZADOSTNI DOKAZI, DA SO UKREPI DOBRO OBLIKOVANI

NEZADOSTNI DOKAZI, DA SO VEZANA PLAČILA USTREZNA

- 36.** Posebna podpora se večinoma odobri v obliki vezanih plačil²⁷, čeprav ni prepričljivih dokazov, da je vezana pomoč najustreznejše sredstvo za doseganje zastavljenih ciljev. Vsaj za nekatere od teh ciljev (npr. izboljšanje kakovosti, trženje kmetijskih proizvodov, dobro počutje živali itd.) so poleg vezanih plačil na voljo tudi druge oblike pomoči, kot so sofinanciranje naložb ali spodbujanje kakovostnih pridelkov, ki so skladnejše s cilji SKP, zato bi jih bilo treba upoštevati pri pripravi zasnove teh ukrepov.
- 37.** Zato je bilo v povezavi z vezano pomočjo za živali že večkrat omenjeno pomanjkanje prepričljivih dokazov, da so vezana plačila najustreznejša oblika podpore²⁸. Tveganje, da vezana plačila niso primerna za cilj konkurenčnosti, je bilo omenjeno tudi v vrednotenju učinkov delno nevezanih pomoči na trge iz leta 2010 v povezavi s podporo iz člena 69.
- 38.** Poleg tega podrobna merila za izvedene ukrepe niso vedno neposredno utemeljena z navedenimi cilji ali potrebami. Končno, čeprav člen 68 sicer omogoča ciljno usmeritev pomoči, vzpostavljeni ukrepi podpore večinoma niso dovolj selektivni ali ciljno usmerjeni.
- 39.** Na primer ukrepi iz odstavka 1(a)(i) in (v) se izvajajo na podlagi okoljskih ciljev. Njihova relevantnost je zato odvisna od tega, ali je jasno določena vzročna zveza med subvencioniranimi dejavnostmi in temi okoljskimi cilji. Pri revidiranih ukrepih je bila ta vzročna zveza osnovna hipoteza, za katero pa ni bilo posebnih dokazov²⁹.

²⁷ Glede na razčlenitev splošnega proračuna vezana plačila, ki se dodelijo v skladu s členom 68, zajemajo 66 % vseh odhodkov (73 % ukrepov, izvedenih v letu 2010). Za nekatere ukrepe iz odstavka 1(a)(v) se prav tako uporabljajo vezana plačila, medtem ko se lahko ukrepi iz odstavka 1(e) štejejo za nevezane.

²⁸ „Vendar se [...] sprašujemo, ali je ustrezno uporabljati vezane neposredne pomoči [...] instrument prvega stebra SKP, za uresničevanje cilja, ki bolj neposredno spada v politiko razvoja podeželja. [...] v skladu z načeli, na katerih je temeljila reforma SKP, je primerno te pomoči, ki so ostale vezane, vključiti v shemo enotnega plačila, instrumentom drugega stebra pa dodeliti nalogo podpiranja lokalnega kmetijstva.“ (Agrosynergie, *Ocena učinkov delno nevezanih pomoči na trge*). „Sodišče ni našlo prepričljivih dokazov za to, da sta revidirani shemi [neposredna pomoč za krave dojilje ter ovce in koze] na splošno uspešnejše sredstvo za ohranjanje proizvodnje in s tem gospodarske dejavnosti v regijah z malo drugimi gospodarskimi možnostmi ter za ustvarjanje koristi za okolje kot nevezana pomoč v povezavi z drugimi ukrepi, ki jih financirajo EU in države članice.“ (Posebno poročilo št. 11/2012).

²⁹ To je dodatno pojasnjeno v Posebnem poročilu št. 7/2011: „da so bili za pripravo in upravljanje kmetijsko-okoljskih podukrepov posebni količinsko opredeljeni podatki uporabljeni samo pri manjšini primerov. [...] Za 24 % pregledanih primerov so države članice poročale, da vzročni odnos med načini kmetovanja in pričakovanimi koristmi za okolje ni bil dokazan.“ „[...] upravljavci sklepov [...] in plačil niso usmerjeno namenjali za posebne okoljske probleme.“

- 40.** Grški ukrepi pomoči za območja z omejenimi možnostmi (ovce/koze in nove pravice do enotnega plačila) so bili zasnovani na podlagi stare opredelitve območij z omejenimi možnostmi, ki so zajemala približno 80 % uporabnih kmetijskih zemljišč v državi. Zaradi te premajhne ciljne usmerjenosti so razpoložljiva sredstva preveč razpršena, poleg tega pa nekatera območja, ki so v preteklosti štela za območja z omejenimi možnostmi, morda danes več ne spadajo v to skupino³⁰.
- 41.** Pomoč se je odobrila brez kakršnih koli meril za spreminjanje ali izboljšanje prejšnjih praks³¹. Pri revidiranih ukrepih ima zato velik del upravičencev korist od učinka mrtvih izgub v obliki pomoči, ki v najboljšem primeru ohranja obstoječo prakso. Čeprav je ta ureditev skladna s pogoji, določenimi za „ohranjanje proizvodnje“ v zvezi z ukrepi, uvedenimi v skladu s členom 68(1)(b)³², je za tiste ukrepe, ki naj bi dosegli izboljšanje, sama po sebi neučinkovita in nezadostna, da bi se dosegel cilj spremembe obstoječega stanja³³.
- 42.** Čeprav so nacionalni organi ukrep v zvezi s kolobarjenjem (Italija, Španija) ciljno usmerili v posebne regije ali območja, je pomoč na voljo vsem kmetom na teh območjih, ne glede na njihovo predhodno dejavnost. Na primer, italijanski upravičenec, pri katerem je bil med revizijo opravljen obisk, je navedel, da ni spremenil svoje prakse kolobarjenja.
- 43.** V Grčiji je bilo kot cilj pomoči za trdo pšenico navedeno izboljšanje kakovosti. V ta namen so za pomoč določili nekatere pogoje (certificirano seme, metoda pridelave AGRO 2), vendar ni nobene določbe, ki bi zahtevala spremembo poljščine ali metode pridelave glede na prejšnjo prakso.
- 44.** V Franciji je subvencija iz člena 68 nadomestila enakovreden nacionalni ukrep na področju zavarovanja, pri čemer se je stopnja subvencije skoraj podvojila. Podatki kažejo, da je imelo zelo veliko povečanje višine pomoči od leta 2010 le majhen učinek, saj sta se delež zavarovanih zemljišč in število pogodb le nekoliko povečala. V bistvu je torej pomoč, ki se je skoraj podvojila, povzročila mrtve izgube v smislu pogodb, ki so že obstajale, in zemljišč, ki so bila že zavarovana.

³⁰ Glej Posebno poročilo Sodišča št. 4/2003 o razvoju podeželja: podpora za območja z omejenimi možnostmi (UL C 151, 27.6.2003): „Komisija nima zadostnih dokazov za to, da je razvrstitev območij z omejenimi možnostmi tehtna. To lahko povzroči, da razvrstitev ni več utemeljena, zaradi česar je neutemeljena tudi dodelitev pomoči.“ Komisija je pozneje pripravila predlog za obdobje 2014–2020 (COM(2009)161 final z dne 21. aprila 2009), vendar je ta še v obravnavi.

³¹ Med vsemi revidiranimi ukrepi je bila edina izjema francoski dodatek za nova območja, kjer se pridelujejo krmne metuljnice, vendar je to predstavljalo samo 1 milijon EUR skupnega letnega proračuna.

³² „Podpora iz odstavka 1(b) se lahko dodeli samo v obsegu, ki je potreben za ohranitev trenutne ravni pridelave.“

³³ Na primer „izboljšanje kakovosti kmetijskih proizvodov“ (člen 68(1)(a)(ii)) in „izboljšanje trženja kmetijskih proizvodov“ (člen 68(1)(a)(iii)).

NEZADOSTNA UTEMELJITEV IZBRANIH STOPENJ POMOČI

- 45.** Uredba predpisuje delno utemeljitev izbranih stopenj pomoči le v primeru kmetijsko-okoljskih ukrepov, za katere je določena zgornja meja³⁴. Poleg težave v zvezi z zanesljivim določanjem te meje, ki jo je izpostavila revizija, tudi ni obravnavano tveganje, da je stopnja pomoči prenizka, da bi bila uspešna³⁵. Za druge ukrepe uredba ne določa nobene posebne obveznosti glede utemeljitve izbranih stopenj.
- 46.** Vendar pa je določitev ustrezne stopnje pomoči (niti previsoke niti prenizke) ključnega pomena za dobro finančno poslovanje.
- 47.** V večini primerov³⁶ ni bila na voljo dokumentacija, ki bi omogočala razumevanje sprejetih odločitev ali ovrednotenje njihove verjetne uspešnosti. Prav nasprotno, stopnje pomoči niso bile izbrane na podlagi kakršne koli študije, niti površne, ki bi omogočila utemeljitev njihove ustreznosti. Namesto tega so bile pogosto določene z enostavno porazdelitvijo dodeljenih proračunskih sredstev (ki so rezultat političnih pogajanj) med verjetne upravičence.
- 48.** Na primer pri dveh od treh pregledanih ukrepov za ovce/koze (Grčija in Francija) stopnje pomoči sploh niso bile dokumentirane. Stopnje so segale od 3 EUR do 24 EUR na žival, odvisno od države članice, vendar ni bilo nobenih informacij, ki bi omogočale razumno razlago razlike v stopnji pomoči ali verjetne razlike v učinku.
- 49.** Za en ukrep v zvezi s kolobarjenjem (Italija), ki je bil eden od primerov, v katerih je bila opravljena analiza potreb za določitev potrebne stopnje pomoči, je bila na koncu izbrana stopnja, ki je bila nižja kot sprva ocenjena.

³⁴ „[...] le za kritje dodatnih stroškov, ki so dejansko nastali, in izgube dohodka zaradi izpolnjevanja zadevnega cilja“ (člen 68(2)(a)(i)).

³⁵ Glej tudi Posebno poročilo št. 7/2011: „Odkriti pa so bili precejšnji problemi v zvezi z zneski pomoči, ki so segali od pomanjkljivosti pri njihovem izračunu do pomanjkanja diferenciacije glede na regionalne ali lokalne krajevne razmere“.

³⁶ 8 od 11 ukrepov. Za ukrepe na področju zavarovanja je bila višina pomoči določena na najvišji odstotek (65 %), ki ga dopušča Uredba.

NEZADOSTNA ORODJA ZA OCENO USPEŠNOSTI UKREPOV

- 50.** Finančna uredba³⁷ določa, da se za vse sektorje dejavnosti, ki jih zajema proračun, določijo specifični, merljivi, dosegljivi, relevantni in časovno opredeljeni (SMART) cilji in da se doseganje teh ciljev za vsako dejavnost spremlja s kazalniki uspešnosti. V skladu s splošno sprejetimi standardi dobrega finančnega poslovanja pa morajo biti ti kazalniki uspešnosti relevantni, sprejeti, verodostojni, preprosti in stabilni (RACER).
- 51.** Glede na to, da je člen 68 samo proračunski okvir, zasnovan za izpolnjevanje različnih potreb in doseganje različnih ciljev, ciljev SMART in kazalnikov uspešnosti RACER ob upoštevanju obsega in raznolikosti ukrepov ni mogoče določiti na ravni člena 68.
- 52.** Sodišče je ugotovilo, da bi pomanjkanje ustreznega sistematičnega spremljanja (določitev ciljev SMART in kazalnikov uspešnosti RACER) zmanjšalo možnosti za vrednotenje uspešnosti večine pregledanih ukrepov na različnih ravneh (glej **okvir 2**)³⁸.
- 53.** Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da večletni načrt GD za kmetijstvo in razvoj podeželja predvideva vrednotenje ukrepov iz člena 68 v letih 2016 in 2017. Kot pa je pojasnjeno zgoraj, bo tako vrednotenje relevantno samo, če bo temeljilo na pravilnem okviru spremljanja z uporabo ciljev SMART in kazalnikov uspešnosti RACER.

³⁷ Člen 27(3) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 248, 16.9.2002, str. 1).

³⁸ Kar zadeva te kmetijsko-okoljske ukrepe, je v Posebnem poročilu št. 7/2011 ugotovljeno „da so države članice določile veliko ciljev, ki so premalo specifični, da bi bilo mogoče oceniti, ali so bili doseženi. [...] Kljub temu obstajajo precejšnji problemi v zvezi s primernostjo in zanesljivostjo informacij za upravljanje. Zelo malo je bilo informacij zlasti o okoljskih koristih kmetijsko-okoljskih plačil.“
V zvezi z vezano pomočjo za živali je v Posebnem poročilu št. 11/2012 ugotovljeno, da obstajajo „slabosti v spremljanju ključnih kazalnikov uspešnosti in ocenjevanju končnih socialnih in okoljskih učinkov shem, ki ju izvajajo Komisija in države članice [...]“.

PRIMERI SLABOSTI GLEDE CILJEV IN KAZALNIKOV

Primeri ciljev, ki niso SMART

- **Pomoč za trdo pšenico:** Namen tega ukrepa je izboljšati kakovost trde pšenice in tako zavarovati proizvodnjo visoko kakovostne moke za proizvodnjo testenin [...].
- **Pomoč za ovce/koze:** Podpreti vlogo ovčjega in kozjega mesa pri zaustavitvi zmanjševanja števila prebivalstva na podeželju, ozemeljskem strukturiranju in ohranjanju biotske raznovrstnosti.
- **Kolobarjenje:** Povečati ravni organskih snovi v tleh, ker ponavljajoče se globoko oranje, ki je značilno za monokulture, povzroča mineralizacijo organskih snovi [...], zmanjšanje rodovitnosti tal in povečanje izpustov CO₂ v ozračje [...] Zmanjšanje erozije tal [...] Ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Primeri, ko kazalnikov ni ali so ti neustrezni

- **Pomoč za ohranjanje ekološkega kmetovanja:** Francija je v sklepu, ki ga je priglasila Komisiji, poročala, da je za ta ukrep kot kazalnik uporabila število hektarjev zemljišč, kjer se izvaja ekološko kmetovanje. Četudi je ustreznost takega kazalnika sprejeta v širšem okviru francoskega načrta „Ekološko kmetovanje v letu 2012“, ni dovolj specifičen glede na dejanske cilje tega ukrepa (tveganje, da se bodo kmetje vrnili k tradicionalnemu načinu kmetovanja), ki obsega le majhen del načrta.
- **Nove pravice do enotnega plačila na območjih z omejenimi možnostmi ali gorskih območjih:** Predložen ni bil noben kazalnik za ocenjevanje učinka tega ukrepa.
- **Pomoč za stročnice/kolobarjenje:** Edini element, ki je na voljo za te ukrepe, je število hektarjev, za katere se pomoč zahteva in/ali izplača. Ta element se poveča sorazmerno z odhodki, vendar niso predložene informacije o dejanskem učinku ukrepov, kar zadeva navedene finančne cilje (npr. zahteve glede vložkov, rodovitnost/erozija tal).

NEUSTREZNE ALI NEZADOSTNE KONTROLE UKREPOV, KI SE IZVAJAJO NA RAVNI DRŽAV ČLANIC

- 54.** V splošnem pravnem okviru, ki ga določata Uredba (ES) št. 73/2009 in Uredba (ES) št. 1120/2009, je vsaka država članica za vsak ukrep določila sklop posebnih meril za upravičenost. Integrirani administrativni in kontrolni sistem (IAKS, razvit v Uredbi (ES) št. 1122/2009) določa standarde kontrol za zagotavljanje skladnosti s splošnimi in posebnimi pravili, zlasti prek administrativnih kontrol in pregledov na kraju samem. Tako je uspešna kontrola podpore iz člena 68 odvisna od uspešnega delovanja IAKS (glej odstavek 3). Ker pa je IAKS že vključen v redne preglede Sodišča³⁹, revizija ni bila usmerjena v pripravo mnenja o njem, zato so v nadaljevanju predstavljeni samo vidiki, ki se nanašajo na ukrepe iz člena 68.

³⁹ Odstavek 3.15 Letnega poročila za proračunsko leto 2011 (UL C 344, 12.11.2012).

⁴⁰ COP – žita, oljnice in stročnice (*cereals, oilseeds and protein crops*).

SLABOSTI V SISTEMIH ADMINISTRATIVNIH KONTROL IN UPRAVLJAVSKIH SISTEMIH

- 55.** Sodišče je med revizijo ugotovilo različne slabosti v sistemih administrativnih kontrol in upravljaljskih sistemih.
- 56.** V Franciji in Italiji nacionalni organi niso mogli z dokumentacijo dokazati obstoja postopkov za preprečevanje tveganja, da se financiranje zaradi prekrivanja z nekaterimi drugimi shemami podvaja. Zaradi slabosti v revizijskih sledih ni bilo mogoče ponovno preveriti nekaterih samodejnih administrativnih pregledov. Poleg tega dokumenti, ki so bili na voljo v nekaterih preučenihih spisih, niso v zadostni meri utemeljili opravljenih plačil ali pojasnili ugotovljenih nepravilnosti, kot so neobičajni datumi plačil.
- 57.** Čeprav je pomoč za krmne metuljnice (Francija) rezervirana za nova območja, ki so bila predhodno zasajena z žiti, oljnicami in stročnicami (COP)⁴⁰, ni predpisov o administrativnih kontrolah skladnosti s tem pogojem, pregledi dokumentov pa niso bili sistematično opravljeni niti med pregledi na kraju samem. Napake, ugotovljene v zvezi s tem, in nejasni obrazci vlog za pomoč pa kažejo na visoko stopnjo neodkritih napak pri tem podukrepu.

- 58.** Pri eni od pomoči za ovce (Francija) se kot pogoj zahteva skladnost z razmerjem produktivnosti, vendar se ne izvajajo administrativne kontrole izpolnjevanja tega pogoja, ki se tako preverja le med pregledi na kraju samem. V enem primeru pomoči za koze je bila podpora dve leti zapored odobrena na podlagi dokazila, ki je kazalo, da upravičenec ni izpolnjeval zahtevanih pogojev.
- 59.** V eni od španskih regij je napačno tolmačenje pomoči za sektor mleka pomenilo, da je bilo upravičencem zavrnjeno plačilo za več upravičenih živali. Hkrati je napaka v upravljavskem sistemu povzročila, da je bila plačana dodatna komponenta pomoči na površino na podlagi merila, ki je bilo v nasprotju s pogoji nacionalnega ukrepa, vendar je bil splošni finančni učinek omejen.
- 60.** Poleg tega je revizija vzorca izbranih upravičencev pokazala napake v podatkovni zbirki, ki je bila uporabljena za izračun pomoči sektorju goveda (Italija).
- 61.** V posebnem primeru ukrepov podpore na področju zavarovanja se francoski kontrolni sistem močno opira na podatke zavarovatelja in preglede, ki jih ta izvaja. Ta pristop, ki ga utemeljuje neposredni finančni interes zavarovatelja za preverjanje pogodbenih podatkov, ki so osnova za izračun pomoči⁴¹, omogoča obliko centraliziranega kontroliranja, ki je večinoma avtomatska. Zaradi tega je bilo predvsem mogoče znatno zmanjšati število pregledov na kraju samem.
- 62.** Nasprotno pa v Italiji ni bil uveden enakovreden sistem, ki bi se opiral na podatke zavarovatelja. Revizija je poleg povečane administrativne obremenitve pokazala več nepravilnosti, kot je subvencioniranje premij glede na zavarovane vrednosti, ki jih določi upravičenec, brez povezave z dejansko preteklo proizvodnjo ali kakršno koli obliko utemeljitve. Ker se je pomoč izplačala, preden je upravičenec plačal zavarovalno premijo, je prišlo tudi do izterjav.

⁴¹ V posebnih primerih, ko se osnova za izračun pomoči razlikuje od določil pogodbe, ki jo je upravičenec sklenil z zavarovateljem, je lahko ta sistem manj uspešen. Vendar je bilo tudi v teh posebnih primerih ugotovljeno, da je preostalo tveganje zelo majhno.

- 63.** Obstoječe ureditve za zagotavljanje podpore za zavarovanje v Franciji ne zadostujejo za preverjanje zavarovateljevega kritja in posledično za spremljanje finančnih posledic pomoči za končnega upravičenca (ključen element vrednotenja verjetnega dolgoročnega učinka). Ko je zavarovalniška skupina, ki zagotavlja približno 80 % subvencioniranih pogodb, v letu 2010 povečala svoje cene, je sama prevzela znaten delež dopustne subvencije v okviru podpore iz člena 68.

⁴² V drugi državi članici so to zahtevo zaobšli tako, da pri pripravi ukrepov za živali niso vključili določb za obdobje obvezne reje, zato se obveznost izvajanja vseh ali nekaterih pregledov v tem obdobju ne uporablja.

SLABOSTI PRI PREGLEDIH NA KRAJU SAMEM

- 64.** Sodišče je med revizijo ugotovilo različne slabosti pri pregledih na kraju samem, ki jih izvajajo nacionalni organi.
- 65.** V Grčiji so nacionalni organi leta 2010 opravili le polovico pregledov na kraju samem za ukrep pomoči za ovce/koze, ki jih določa Uredba. Poleg tega je bilo približno tri četrtine teh pregledov neskladnih, ker niso bili opravljeni v obdobju obvezne reje živali⁴².
- 66.** V Italiji ni bilo doseženo minimalno število pregledov na kraju samem za ukrep na področju zavarovanja (predvsem ker v eni od preučenihih regij pregledov sploh ni bilo). Tudi ko so se predpisani pregledi izvajali, so bili omejeni na združenja proizvajalcev, ki so delovala kot posredniki, zavarovatelji ali končni upravičenci pa se niso preverjali. Statistični podatki, ki so bili predloženi za sektor mleka, da bi pokazali skladnost s to obveznostjo, vključujejo veterinarski nadzor, vendar pregledi, opravljeni v okviru tega nadzora, niso bili jasno opredeljeni in preverjeni. Poleg tega za ukrep v zvezi s kolobarjenjem ni bilo mogoče pridobiti informacij, potrebnih za preverjanje minimalnega števila pregledov na kraju samem.
- 67.** V dveh državah članicah (Španija in Italija) je bilo ugotovljeno, da so bili pregledi na kraju samem za pomoč na površino opravljeni prepozno, da bi bilo mogoče končati nekatera pomembna preverjanja, zahtevana pri ukrepu v zvezi s kolobarjenjem. V enem od teh dveh primerov je bilo ugotovljeno tudi, da so se nekateri pregledi izvajali na podlagi starih satelitskih posnetkov, čeprav so bili na voljo novejši.

- 68.** Ugotovljene so bile slabosti (Grčija in Španija) v zvezi s pregledi dokumentov, ki so se izvajali med pregledi na kraju samem za pomoč za živali, in znižanji, ki bi se morali izvesti v primerih, ko so manjkala pomembna dokazila⁴³.
- 69.** Poleg tega je bilo (v Franciji) ugotovljeno, da v primeru, ko se med pregledom na kraju samem ugotovi strukturna težava, zaradi katere je verjetno, da upravičenec v preteklih letih ni bil upravičen do pomoči, ni postopka za razširitev obsega pregleda ter določitev in izterjavo celotnega neupravičeno plačanega zneska.

VELIKA UPRAVLJAVSKA IN KONTROLNA OBREMENITEV

- 70.** Uvedba posebnih ukrepov pomeni posebno obremenitev na področju upravljanja (vzpostavitev *ad hoc* sistemov) in kontrole (zlasti število kontrol, kako morajo biti te organizirane in katera preverjanja je treba izvajati), ki jo je treba upoštevati že na začetku.
- 71.** Komisija je med notranjo revizijo leta 2011 ugotovila, da člen 68 vključuje tveganja in da je treba vnaprej preveriti, ali je mogoče kontrolirati ukrepe, ki se bodo izvajali⁴⁴.
- 72.** Težave, kot so ugotovljene v primeru podukrepa za nove krmne me tuljnice (odstavek 57) ter pomoč za sektor mleka (odstavek 59), kažejo tveganja, povezana z nepravilno vzpostavitvijo *ad hoc* sistema za ukrepe, za katere se dodeli majhen proračun (zlasti ko naj bi bili začasni). Po drugi strani so bili za ukrep pomoči za trdo pšenico (Grčija) uvedeni sistematični administrativni pregledi⁴⁵, ki naj bi bili sicer učinkovitejši, vendar pomenijo težko breme za nacionalno upravo in upravičence.

⁴³ Zlasti kar zadeva ukrepe za živali, so številne revizije, ki so jih opravile enote GD za kmetijstvo in razvoj podeželja za potrditev obračunov, privedle do ugotovitev, ki so vsebinsko precej podobne ugotovitvam Sodišča v zvezi z naslednjimi vidiki: (a) število in časovni razpored pregledov na kraju samem (Grčija, Italija, Litva, Romunija, Združeno kraljestvo); (b) nezadostni pregledi dokumentacije pri pregledih na kraju samem (Bolgarija, Grčija, Španija, Poljska); (c) slabo evidentiranje posebnih preverjanj, opravljenih med pregledi na kraju samem (Bolgarija, Španija, Litva); (d) pomanjkljivosti pri posodabljanju zbirke podatkov o živalih (Grčija, Italija, Litva, Poljska, Romunija). Čeprav je Komisija opravila že veliko dela, je bilo ugotovljeno, da bi lahko z bolj sistematično uporabo podatkov, ki jih je imela na voljo, svojo pozornost usmerila na druge pomanjkljivosti v kontrolnih sistemih držav članic.

⁴⁴ Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da „Uredba ne določa, kako si Komisija predstavlja preverljivost in možnost kontroliranja ukrepov, in ne daje nobenih smernic. Razumemo, da je bila to preišljena izbira (...), da se državam članicam prepusti čim večja pravica svobodnega odločanja. Vendar (...) ni mogoče zagotoviti uspešnega kontroliranja, ker ni jasnih smernic. Poleg tega je morda težko oceniti (...), ali se kontrole izvajajo v skladu z načrti. Zato pozivamo (...), da se raziščejo možnosti za boljše zagotavljanje možnosti kontroliranja in preverljivosti predlaganih ukrepov iz člena 68, na primer s prilagoditvijo določb sedanje ali prihodnje zakonodaje, ki bo veljala po letu 2013, ali z zagotovitvijo dodatnih smernic.“

⁴⁵ Samodejna omejitev pomoči v skladu z deležem semen na hektar, s sistematično kontrolo računov in etiket za semena za vseh 65 000+ kandidatov.

- 73.** Količinsko pomeni ohranitev vezane podpore veliko število pregledov na kraju samem, ki so za države članice izredno dragi, čeprav se stroški le redko ocenijo. Na podlagi člena 68 je bilo v vseh državah članicah vloženih več kot 1,43 milijona zahtevkov za pomoč⁴⁶. Čeprav v nekaterih primerih niso bile izpolnjene regulativne zahteve, je bilo v zvezi s temi ukrepi v letu 2011 opravljenih približno 110 000 pregledov na kraju samem.
- 74.** Čeprav bi bile nekatere kontrole potrebne tudi, če ne bi bilo posebne podpore (preverjanja SEP, veterinarski pregledi itd.), je velik del sedanje delovne obremenitve neposredno povezan s shemo.
- 75.** Z vidika kakovosti je ugotovitev, da so bili nekateri pregledi površin slabo časovno razporejeni glede na preverjanja, ki so potrebna za vezano podporo (odstavek 67), pokazala, da posebna podpora po eni strani ustvarja omejitve v primerjavi z enotnimi plačili, po drugi strani pa te omejitve niso vedno ustrezno upoštevane.
- 76.** Poleg tega so različne ugotovljene slabosti pri kontroliranju, na primer nezadostno preverjanje dokumentacije med pregledi na kraju samem v okviru pomoči za živali, pokazale, da bi bilo treba za večjo uspešnost veliko takih pregledov izboljšati, kar pa bi pomenilo dodaten strošek ali breme (glej **okvir 3**).

⁴⁶ Ker lahko upravičenci dajo vlogo za več kot en ukrep, skupno število upravičencev ni takoj razvidno.

OKVIR 3

PRIMERJAVA VIŠINE POMOČI S POVEZANIMI STROŠKI: GRŠKA POMOČ ZA OVCE/KOZE

Osnovni znesek pomoči je samo 3 EUR na žival. Upravičenci v okviru tega ukrepa povprečno prejmejo približno 550 EUR.

Grčija je leta 2010 opravila skoraj 2 600 pregledov na kraju samem, kar pa je mnogo premalo glede na njene obveznosti iz Uredbe (zahtevanih 4 800 pregledov). Glej odstavek 65.

Med temi pregledi so bile ugotovljene pomanjkljivosti glede preverjanja dokumentov. Zlasti je bilo ugotovljeno, da nekateri dokumenti sploh niso obstajali, čeprav jih je bilo teoretično treba preveriti, da bi bili pregledi veljavni. Upravičenec je to, da nima dokaza o smrti živali v obliki veterinarskega spričevala, utemeljil s stroški pridobitve tega spričevala, ki so se mu zdeli popolnoma nesorazmerni s prejetjo pomočjo.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

- 77.** Sodišče je med revizijo ugotovilo, da na zasnovo in izvajanje ukrepov podpore iz člena 68 vplivajo različne pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba obravnavati v okviru nove SKP.
- 78.** Shema enotnega plačila (SEP), ki je bila uvedena leta 2003, je temeljila na načelih nevezanosti neposrednih plačil na proizvodnjo in poenostavitve sheme plačila („enotno plačilo“). Člen 68 državam članicam dovoljuje odstopanje, s katerim lahko ohranijo vezana neposredna plačila „v jasno opredeljenih primerih“. Vendar pa je Sodišče med revizijo ugotovilo, da je imela Komisija malo nadzora nad upravičevanjem takih primerov in da so imele države članice visoko stopnjo svobodnega odločanja pri uvažanju vezanih neposrednih plačil. Izvajanje določb člena 68 zato ni bilo vedno popolnoma skladno s splošnima načeloma nevezanosti pomoči in poenostavitve, ki zdaj veljata za skupno kmetijsko politiko (glej odstavke 14 do 26).
- 79.** Sodišče je ugotovilo tudi, da v državah članicah ni zadostnih dokazov, da so ukrepi, uvedeni na podlagi člena 68, potrebni ali relevantni, in sicer z vidika potrebe po njih, uspešnosti njihove zasnove in višine pomoči, ki je na voljo (glej odstavke 31 do 49). Ne zadostni cilji in kazalniki bodo ovirali prihodnje ocenjevanje ukrepov (glej odstavke 50 do 53).
- 80.** Na koncu je Sodišče opozorilo še na slabosti v administrativnih in kontrolnih sistemih, vzpostavljenih za zagotovitev pravnega izvajanja obstoječih ukrepov. Te so v enaki meri obstajale v upravljavskih sistemih, administrativnih kontrolah in pregledih na kraju samem (glej odstavke 55 do 69). Take slabosti so bile včasih ugotovljene kljub temu, da so upravljavske in kontrolne obremenitve že zdaj velike, vendar bi bilo treba te obremenitve še povečati, da bi bile izpolnjene zahteve iz uredb (glej odstavke 70 do 76).

- 81.** V okviru uvedbe SKP „po letu 2013“ bi predlog Komisije, ki je zdaj v obravnavi, omogočil ohranitev posebne podpore v obliki vezanih plačil, vendar brez zadostne opredelitve natančnih omejitev (glej odstavka 27 in 28)⁴⁷. V zvezi s tem je Sodišče pripravilo naslednja glavna priporočila:

⁴⁷ Glej tudi Mnenje Sodišča št. 1/2012.

PRIPOROČILO 1

Posebna podpora za nekatere kmetijske dejavnosti bi morala temeljiti na strogem razumevanju določb člena 68, Komisija pa bi morala za odobritev take vezane podpore prejeti ustrezno utemeljitev in jo preveriti.

- (a) Da bi lahko Komisija prevzela svojo končno odgovornost v okviru sistema deljenega upravljanja, bi morala imeti dejavnejšo vlogo pri določanju meril, ki veljajo za izvajanje ukrepov.
- (b) Od držav članic bi bilo treba zahtevati, da dokažejo, da je vsak ukrep posebne podpore, ki ga nameravajo uvesti, potreben (v smislu potrebe po pristopu, ki temelji na odstopanjih, in njegove dodane vrednosti), relevanten (v smislu izvedbenih ureditev, meril za odobritev in višine pomoči) in skladen z merili dobrega finančnega poslovanja.

PRIPOROČILO 2

Ob upoštevanju raznolikosti mogočih ukrepov bi bilo treba določiti ustrezen sistem spremljanja (z opredelitvijo relevantnih kazalnikov, ki jih je mogoče meriti glede na opredeljeno začetno točko in dovolj natančno določene cilje), da se olajša poznejše vrednotenje.

PRIPOROČILO 3

Države članice bi morale po uvedbi ukrepov vzpostaviti ustrezne in celovite upravljavske in kontrolne sisteme, da se zagotovi, da je mogoče izpolniti vse zahteve iz Uredbe.

Da bi se izognili ustvarjanju nesorazmernih stroškov za omejen obseg posameznega ukrepa posebne podpore, bi bilo treba zahtevo po spremljanju in kontroliranju upoštevati že pri pripravi zasnove ukrepa (enostavno izvajanje, možnost kontroliranja meril itd.) in celo v času odločanja o tem, ali naj se posamezen ukrep uvede ali ne.

To poročilo je sprejel senat I, ki ga vodi Ioannis SARMAS, član Evropskega računskega sodišča, v Luxembourgju na svojem zasedanju 25. septembra 2013.

Za Računsko sodišče

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Predsednik

DODELJENA SREDSTVA ZA ČLEN 68 ZA OBDOBJE 2010–2013 PO DRŽAVAH ČLANICAH IN DEJAVNOSTIH (BREZ UKREPOV V SKLADU S PREJSNJIM ČLENOM 69)

(v milijonih EUR)

	Varovanje ali izboljšanje okolja 68(1)(a)(f)	Kakovost 68(1)(a)(ii)	Trženje 68(1)(a)(iii)	Dobro po- čutje živali 68(1)(a)(iv)	Koristi za kmetijstvo in okolje 68(1)(a)(v)	Posebne neugodnosti in občutljivi načini kmetovanja 68(1)(b)	Preprečevanje opuščanja zemljišč 68(1)(c)	Zavaro- vanje 68(1)(d)	Vzajemni skladi 68(1)(e)	SKUPAJ	
Francija	176	50			424	790		350	84	1 874	29 %
Italija		601			396			280		1 277	20 %
Španija		126			270	402				798	12 %
Grčija		152				160	120			432	7 %
Madžarska						185	218	15		417	7 %
Poljska	82	58				155				295	5 %
Finska	27	3				167				196	3 %
Portugalska	8	35			53	37				133	2 %
Romunija		14				118				133	2 %
Češka	4	19				104				127	2 %
Nizozemska	27			55		8		32		122	2 %
Danska	18				65	26				109	2 %
Irski	4					96				100	2 %
Bolgarija		15				73				88	1 %
Združeno kraljestvo						60				60	1 %
Avstrija						52				52	1 %
Slovenija						29	20			50	1 %
Slovaška						45				45	1 %
Litva						36				36	1 %
Belgija		4			8	18				30	0 %
Latvija		1				20				21	0 %
Švedska		6	1							7	0 %
Estonija						5				5	0 %
Nemčija						4				4	0 %
SKUPAJ	344	1 085	1	55	1 216	2 589	358	677	84	6 409	100 %

Vir: GD za kmetijstvo in razvoj podeželja.

Opomba: Zaradi zaokrožanja števil so mogoča odstopanja pri vsoti.

POVZETEK IZBRANIH UKREPOV V OBISKANIH DRŽAVAH ČLANICAH

GRČIJA

Pomoč za trdo pšenico (uvedena v skladu s členom 68(1)(a)(ii))

Splošni opis: Pomoč na površino, ki se dodeli po hektarjih, za pridelavo trde pšenice, ki ustreza določenim zahtevam glede kakovosti.

Glavni pogoji za upravičenost

- Uporaba nekaterih certificiranih sort semen trde pšenice.
- Uporaba minimalne količine semen na hektar (80 kg/ha v letu 2010, 100 kg/ha v letu 2011).
- Ne smejo se prejemati sredstva iz enakovrednega ukrepa za razvoj podeželja (132).

Stopnje pomoči (EUR na hektar)

	Okvirna ocena ¹	Dejansko
2010	90 EUR/ha	69 EUR/ha
2011		80 EUR/ha

¹ Ukrep je bil uveden na podlagi okvirne ocene, ki je bila izračunana glede na razpoložljiva proračunska sredstva in predvideno udeležbo. Proračun je fiksni najvišji znesek, zato se lahko stopnja dejanskih izplačil razlikuje glede na dejansko udeležbo.

Pomoč za ovce/koze na območjih z omejenimi možnostmi (člen 68(1)(b))

Splošni opis: Vezana pomoč za ovce in koze, ki se odobri za črede na območjih z omejenimi možnostmi ali gorskih območjih ali za črede, ki se selijo na ta območja. Poleg osnovne pomoči se dodeli dodatek za „avtohtone pasme“ živali in višja stopnja pomoči za črede, ki se sezonsko selijo na pašo.

Glavni pogoji za upravičenost

- Ovce in koze, ki so 31. decembra starejše od enega leta.
- Obdobje obvezne reje od 15. maja do 31. decembra.
- Imeti je treba vsaj 50 upravičenih samic (ovc ali koz).
- Osnovna pomoč: na območjih z omejenimi možnostmi ali gorskih območjih.
- Dodatek za „avtohtone pasme“: samice, ki pripadajo posebni avtohtoni grški pasmi in so vpisane v register plemenskih živali (dodatek za „avtohtone pasme“ se ne more združiti s pomočjo za črede, ki se sezonsko selijo na pašo).
- Pomoč za črede, ki se sezonsko selijo na pašo: sezonska selitev več kot 90 % živali, ki traja vsaj 90 dni, iz območja, ki ni območje z omejenimi možnostmi, na območje z omejenimi možnostmi.

Stopnje pomoči (EUR na upravičeno žival)

Osnovna pomoč:	3 EUR na upravičeno samico
Dodatek za avtohtone pasme	2 EUR na upravičeno samico
Pomoč za črede, ki se sezonsko selijo na pašo	4 EUR na upravičeno samico

V praksi osnovna pomoč predstavlja približno 95 % plačil.

Nove pravice do enotnega plačila na območjih z omejenimi možnostmi ali gorskih območjih (člen 68(1)(c))

Splošni opis: Dodelitev do štirih dodatnih pravic do enotnega plačila za kmetije na območjih z omejenimi možnostmi ali gorskih območjih, vključenih v program razvoja podeželja 2007–2013.

Glavni pogoji za upravičenost

- Kmetije morajo biti na območju, razvrščenem kot območje z omejenimi možnostmi ali gorsko območje.
- Kmetija mora imeti vsaj 1 ha upravičenega zemljišča, ki nima povezanih pravic do enotnega plačila.
- Glede na omejena proračunska sredstva je bila v praksi pomoč dodeljena omejenemu številu kandidatov na podlagi točkovnega sistema, ki je dajal prednost novim in/ali manjšim kmetijam.

Stopnja pomoči: Nove pravice do enotnega plačila se izplačajo v višini 300 EUR/ha.

ŠPANIJA

Pomoč za kolobarjenje na nenamakanih območjih (člen 68(1)(a)(v))

Splošni opis: To je pomoč na površino (na hektar), ki se da na voljo za prijavljeno zemljišče (do 100 ha), ki vključuje določene deleže poljščin kot alternativo žitom ali prahe. Ne glede na naziv ukrepa, ta neposredno ne nalaga pogojev kolobarjenja.

Glavni pogoji za upravičenost

- Upravičenec je moral biti v letu 2007 evidentiran kot pridelovalec poljščin s pravicami umika ali prahe.
- Zemljišča, na katerih se pridelujejo poljščine, se morajo nahajati na nenamakanem območju, ki je razvrščeno kot območje, na katerem je pridelek manj kot 2 t/ha.
- Pridelovati mora najmanj 20 % poljščin, ki niso žita (oljnice, stročnice in metuljnice, navedene v nacionalni zakonodaji), in izpolnjevati 10–25-odstotno stopnjo prahe, odvisno od zadevne površine.
- Dodatek 1: pridelovanje najmanj 25 % poljščin, ki niso žita.
- Dodatek 2: pridelovanje najmanj 25 % metuljnic.

Stopnje pomoči (EUR na hektar)

Osnovna pomoč:	60 EUR/ha
Dodatek 1	20 EUR/ha
Dodatek 2	20 EUR/ha

Pomoč za sektor mleka na območjih z omejenimi možnostmi (člen 68(1)(b))

Splošni opis: Vezana neposredna pomoč za krave molznice na območjih z omejenimi možnostmi. Plačilo je omejeno na 100 živali na kmetijo. Dodatna podpora se odobri kmetom z najmanjšo površino zemljišč za krmo.

Glavni pogoji za upravičenost

- Kmetije z mlečnimi kvotami, ki so vključene v prodajo in se nahajajo na območju, ki je razvrščeno kot gorsko območje, redko poseljeno območje ali območje s posebnimi omejitvami.
- Krave molznice morajo biti starejše od 24 mesecev, pravilno identificirane in v lasti 30. aprila (ni obdobja obvezne reje).
- Dodaten element površine: najmanj 0,4 ha zemljišča za krmo na upravičeno kravo.

Stopnje pomoči (EUR na upravičeno žival)

		Okvirni zneski	Dejanski zneski	
			2010	2011
Osnovna pomoč – gorska območja in območja s posebnimi omejitvami	prvih 40	60	59,15	59,41
	naslednjih 60	48	47,32	47,52
Osnovna pomoč – redko poseljena območja	prvih 40	49	48,57	47,85
	naslednjih 60	40	38,56	38,28
Dodaten element površine	prvih 40	55	38,88	38,55
	naslednjih 60	44	27,22	26,98

Pomoč za ovčje/kozje meso (člen 68(1)(b))

Splošni opis: Vezana pomoč za ovce in koze, ki se dodeli proizvajalcem mesa, ki sodelujejo v skupinskih ukrepih (na primer infrastruktura, trženje, usposabljanje).

Glavni pogoji za upravičenost

- Ovce in koze **nemolznice**, starejše od enega leta (ali ki so že kotile), ki jih ima kmet v lasti 1. januarja (ni obdobja obvezne reje).
- Vključenost v skupino proizvajalcev, ki ustreza določenim merilom (npr. infrastruktura, trženje, usposabljanje), ima vsaj 5 000 živali za razplod in se je zavezala, da bo tri leta ohranila 90 % te črede.

Stopnje pomoči (EUR na upravičeno žival)

	Okvirna ocena	Dejansko
2010	4,30 EUR	5,03 EUR
2011		4,58 EUR

FRANCIJA**Dodatna pomoč za stročnice (člen 68(1)(a)(i))**

Splošni opis: Pomoč na hektar za spodbujanje kmetovanja, ki vključuje velik delež stročnic, ki naj bi imele pomembne okoljske prednosti. Pozneje je bila uvedena še ena oblika pomoči za nova območja za krmne metuljnice, ki niso bila prikazana v načrtih, prvotno poslanih Komisiji.

Glavni pogoji za upravičenost

- Upravičena pridelava/sorte: stročnice (grah, bob, sladka lupina) in krmne metuljnice (lucerna, detelja, esparzeta).
- Pogoji pridelave: sejanje do 31. maja; vzdrževanje običajnih pogojev rasti, spravilo stročnic po fazi mlečne zrelosti.
- Posebna merila za krmne metuljnice: zasadijo se na površini, ki je bila prejšnje leto zasejana z žiti, oljnicami in stročnicami; ne prejema se pomoč v okviru MAET.

Stopnje pomoči (EUR na hektar)

	Stročnice		Metuljnice	
	Ocena	Dejansko	Ocena	Dejansko
2010	150 EUR/ha	100 EUR/ha	-	13,5 EUR/ha
2011	125 EUR/ha	140 EUR/ha	-	16 EUR/ha
2012	100 EUR/ha	n.r.	-	n.r.

Pomoč za stročnice je opisana kot „dodatna“, ker so bile v letih 2010 in 2011 zgoraj prikazane stopnje plačane poleg zneska 56 EUR/ha v okviru obstoječega ukrepa vezane pomoči, ki ni bil odpravljen do leta 2012.

Podukrep „krmne metuljnice“ zajema le 1 milijon EUR od 40 milijonov EUR sredstev, ki so bila v proračunu načrtovana za ukrep za stročnice v letih 2010 in 2011.

Pomoč za ohranjanje ekološkega kmetovanja (člen 68(1)(a)(v))

Splošni opis: Pomoč na površino za podporo ekološkim kmetom v obliki nadomestila za dodatne stroške in izpade, ki jih ne morejo v zadostni meri pokriti s tržnimi cenami.

Od leta pridelave 2011 je na voljo drugi ukrep „prehod na ekološko kmetovanje“ (**ni izbran kot del revizije**). To je prav tako vrsta pomoči na površino z višjimi stopnjami za zemljišča, ki preidejo na ekološko kmetovanje.

Glavni pogoji za upravičenost

- Skladnost s specifikacijami za ekološko kmetovanje za vsako zemljišče, za katerega se zaprosi za pomoč (ni potrebno, da se vsa zemljišča uporabljajo za ekološko kmetovanje).
- Ne prejema se pomoč v okviru AEM.

Stopnje pomoči (EUR na hektar)

Pridelava vrtnin za trg in gojenje dreves	590 EUR/ha
Zelenjava, vinska trta ter dišeče, aromatične in zdravilne rastline	150 EUR/ha
Enoletnice (žita itd.)	100 EUR/ha
Travinje in kostanjevi gozdovi	80 EUR/ha
Resave, poletni pašniki in izpusti	25 EUR/ha (od leta 2011)

Pomoč za ovce/koze (člen 68(1)(b))

Splošni opis: Vezana pomoč za ovce in koze (meso ali mleko). Poleg osnovne pomoči je na voljo dodatek za ovce na podlagi tržnih meril in za koze na podlagi zdravstvenih meril.

Glavni pogoji za upravičenost

- Ovce in koze, starejše od enega leta (ali ki so že kotile), ob koncu obdobja obvezne reje (pod določenimi pogoji se lahko nadomestijo s samicami jagnjet/kozličev med obdobjem obvezne reje do največ 20 % celotne prijavljene črede).
- Obdobje obvezne reje traja 100 dni od 1. februarja.
- Najmanj 50 upravičenih ovc ali 25 upravičenih koz (v primeru koz je pomoč omejena na 400 živali).
- V primeru ovc morajo te izpolnjevati minimalno razmerje produktivnosti (število skotenih jagnjet/prisotnih ovc) v letu n-1.
- Dodatek za ovce: rejci, ki so člani organizacije komercialnih proizvajalcev ali so podpisali pogodbe o trženju.
- Dodatek za koze: rejci, ki so se zavezali spoštovati smernice za dobro zdravstveno prakso ali skupni kodeks.

Stopnje pomoči (EUR na upravičeno žival)

	Okvirna ocena	Dejanski znesek v letu 2010	Dejanski znesek v letu 2011
Ovce			
osnovna pomoč	21,00	20,58	20,76
dodatek	-	3,00	3,00
Koze			
osnovna pomoč	13,00	8,93	8,75
dodatek	-	3,00	3,00

Zavarovanje pridelka (člen 68(1)(d))

Splošni opis: Finančni prispevek za plačilo premij zavarovanja pridelka za kritje gospodarskih izgub, ki jih povzročijo neugodne podnebne razmere.

Glavni pogoji za upravičenost

- Ukrep je omejen na premije za zavarovanje pridelka (rastlin).
- Glavni pogoji so določeni v členu 70 Uredbe (ES) št. 73/2009 in členu 47 Uredbe (ES) št. 1120/2009.

Stopnja pomoči: 65 % upravičenega dela premije, kar je najvišja dovoljena stopnja v skladu z zakonodajo EU.

ITALIJA

Kolobarjenje (člen 68(1)(a)(v))

Splošni opis: Pomoč na površino, ki se dodeli kmetom, ki vsaki dve leti na istem zemljišču izvajajo kolobarjenje, pri čemer izmenjujejo žita in stročnice ali oljnice za izboljšavo tal.

Merila za upravičenost

- o Upravičene regije: Abruci, Bazilikata, Kalabrija, Kampanija, Lacij, Marke, Molize, Apulija, Sardinija, Sicilija, Toskana in Umbrija.
- o Upravičene sorte: metuljnice in žita glede na opredelitev v nacionalni zakonodaji.
- o Da bi bile površine upravičene, morajo meriti vsaj 500 m².

pri dvoletnem kolobarjenju je treba upoštevati naslednje cikle:

Kolobarjenje prvo dvoletno obdobje		Kolobarjenje drugo dvoletno obdobje		Upravičeni
leto 1	leto 2	leto 3	leto 4	
žita	metuljnice	žita	metuljnice	da
žita	metuljnice	metuljnice	žita	da
metuljnice	žita	metuljnice	žita	da
metuljnice	žita	žita	metuljnice	ne

Stopnje pomoči (EUR na hektar)

	Najvišja stopnja	Dejanska stopnja	Hektari, za katere se zahteva pomoč	Upravičeni hektari
2010	100 EUR/ha	100 EUR/ha	902 490	888 877
2011	100 EUR/ha	92 EUR/ha ¹	n.r.	n.r.

¹ Na začetku leta 2012 je bila stopnja še vedno začasna in je bila določena na podlagi pričakovanega povečanja števila vlagateljev.

Izboljšanje kakovosti kmetijskih proizvodov v sektorju goveda (člen 68(1)(a)(ii))

Splošni opis: Neposredna pomoč na glavo, dodeljena za teleta ali krave dojilje za dvojni namen (meso in mleko). Ukrep vključuje dodatno premijo za zakol goveda, rejeneega v skladu s protokoli za oznako kakovosti ali na kmetijah, ki so vključene v priznan sistem označevanja ZOP (zaščiten oznaka porekla) ali ZGO (zaščiten geografska označba).

Merila za upravičenost:

- Teleta morajo skotiti krave dojilje posebnih pasem, ki so vpisane v register plemenskih živali, ali krave dojilje posebnih pasem za dvojni namen, ki se uporabljajo samo za meso in so vpisane v nacionalni register pasem.
- Kmetje, ki želijo pridobiti premijo za zakol, morajo živali rediti v skladu z odobrenim prostovoljnim kodeksom ali biti vključeni v sistem označevanja kakovosti mesa, ki ga je odobril MIPAAF¹. Zaklane živali morajo biti stare 12 do 24 mesecev, upravičenec pa jih mora rediti najmanj sedem mesecev.

Stopnje pomoči (EUR na upravičeno žival)

		Proračun (v tisoč EUR)	Najvišja okvirna stopnja (EUR/glavo)	Končna stopnja (EUR/glavo)
Teleta krav dojilj	prvoročno ¹ govedo za prirejo mesa, vpisano v register plemenskih živali	24 000	200	172,30
	mnogoročno govedo za prirejo mesa, vpisano v register plemenskih živali		150	129,23
	mešane pasme, vpisane v register		60	55,93
Teleta mes- nih pasem	skladna s specifikacijami prostovoljnega označevanja	27 250	50	42,63
	certificirana ZOP/ZGO v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 510/2006 ²		90	76,73

¹ Krave prvoročnice so kotile enkrat, krave mnogoročnice so kotile vsaj dvakrat.

² Uredba Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L 93, 31.3.2006, str. 12).

¹ Ministrstvo za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo.

Zavarovanje (člen 68(1)(d))

Splošni opis: Subvencije za premije zavarovanja pridelka za kritje podnebnih tveganj (toča, močan veter, močan dež itd.) ali bolezni živali ali rastlin v primeru izgub, ki presegajo 30 % letne pridelave.

Merila za upravičenost

- Zavarovalne police so sklenjene pri pooblaščenim zavarovalnicam za največ eno koledarsko leto (to se običajno opravi prek združenj proizvajalcev (*Consorti di Difesa*)).
- Zavaruje se vsa proizvodnja določenega proizvoda na enem ali več zemljiščih v isti občini.
- Zavarovana vrednost vsakega proizvoda ne sme presegati referenčnih cen, ki jih ministrstvo vsako leto objavi v nacionalnem načrtu zavarovanja.
- Podpora se izračuna kot nižji znesek izmed plačanih zavarovalnih premij in teoretičnih stroškov zavarovanja, ki jih izračuna ISMEA² na podlagi izgub, evidentiranih v istih občinah v prejšnjih petih ali šestih letih, glede na to, kaj je manj.

Stopnja pomoči: 65 % upravičenega dela premije, kar je najvišja dovoljena stopnja v skladu z uredbo EU.

Do leta 2010 se je v okviru nacionalnega ukrepa zagotavljala enakovredna pomoč z 80-odstotno stopnjo subvencije.

² ISMEA (*Istituto di Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare* – Zavod za kmetijski in živilski trg) je javna ustanova, odgovorna za statistične podatke, študije in analize na področju kmetijstva.

ODGOVORI KOMISIJE

POVZETEK

I.

Čeprav je člen 68 povečal število ciljev, za katere se lahko dodeli pomoč v okviru zgornje meje 10 %, je uvedel tudi strožje omejitve za vezano pomoč (največ 3,5 % nacionalne zgornje meje držav članic).

IV.

Komisija meni, da uvedba sheme posebne podpore, ki vključuje možnost dodelitve vezanih plačil, ne vzbuja dvomov o splošni usmeritvi sheme neposrednih plačil k nevezanosti, saj je ta možnost omejena (3,5 % nacionalne zgornje meje) in združljiva s pravili Svetovne trgovinske organizacije.

V.

Zakonodajalec je menil, da so države članice izključno odgovorne za ugotovitev vrst kmetovanja ali kmetijskih sektorjev, katerim naj se zagotovi podpora z ukrepi v skladu s členom 68. Presodilo se je, da so najprimernejše za opredelitev regij ali sektorjev, ki se soočajo s težavami na svojem ozemlju, in za določitev prednosti posameznih potreb po ciljno usmerjeni podpori.

Predlog Komisije za SKP po letu 2013 vključuje uvedbo skupnega okvira za spremljanje in ocenjevanje v sodelovanju z državami članicami, katerega namen je merjenje učinkovitosti skupne kmetijske politike, vključno z ukrepi prvega in drugega stebra.

VI.

Kot potrjuje Sodišče v opombi pod črto 44, je Komisija v okviru postopka potrjevanja obračunov že ugotovila več slabosti. Nekatere slabosti zadevajo zelo omejeno število upravičencev in ne kažejo na splošne sistemske slabosti.

ODGOVORI KOMISIJE

VII.

Za prostovoljno vezano podporo v predlogu Komisije za SKP po letu 2013 velja več omejitev: seznam upravičenih sektorjev in pridelav, opredeljene količinske omejitve, omejen delež nacionalne zgornje meje države članice za neposredna plačila, odobritev Komisije nad določeno ravno tega deleža, pogoji za dodelitev podpore (navedeno se naknadno opredeli z delegiranimi akti).

VII. (a)

V SKP po letu 2013 bodo države članice morale obvestiti Komisijo o ciljnih regijah, izbranih vrstah kmetovanja ali sektorjih in ravni podpore, ki se dodeli. Pri tem bodo opisale razloge, zaradi katerih je predvidena vezana podpora, in pričakovane učinke.

Če odločitev, ki jo sprejme država članica, povzroči odstopanje od osnovnega deleža nacionalne zgornje meje, bo potreben podroben opis posebnega stanja v ciljni regiji in posebnih značilnosti vrst kmetovanja ali posebnih sektorjev, ki upravičujejo višjo raven podpore. Če je odločitev države članice predmet odobritve, je treba prikazati posebne omejitve, na primer pomanjkanje alternativ ali potrebo po zagotovitvi stabilne oskrbe lokalne predelovalne industrije.

VII. (a) Prva alineja

Komisija je v okviru reforme SKP po letu 2013 v skladu s političnim kompromisom (predhodni sporazum s sozakovodajalci) pooblaščen za opredelitev pogojev za dodelitev pomoči z delegiranimi akti.

Cilj Komisije je uvedba jasne poenostavitve v primerjavi s trenutno posebno podporo, saj se bo prostovoljna vezana podpora nanašala le na enega od devetih ukrepov, ki obstajajo v skladu s členom 68. To pomeni, da sta število in raznolikost ciljev podpore kljub temu, da je seznam upravičenih sektorjev obširnejši kot prej, omejena na eno kategorijo (tj. ekonomska občutljivost določenih vrst kmetovanja). Komisija meni, da se bo s tem zmanjšalo tveganje za prekrivanje in kopičenje podpore.

VII. (a) Druga alineja

V okviru pooblastil, ki so bila dana Komisiji z delegiranimi akti, bodo opredeljeni predvsem pogoji za dodelitev podpore.

Na splošno bodo države članice morale obvestiti Komisijo o ciljnih regijah, izbranih vrstah kmetovanja ali sektorjih in ravni podpore, ki se dodeli. Pri tem bodo opisale razloge, zaradi katerih je predvidena vezana podpora, in pričakovane učinke.

Če odločitev, ki jo sprejme država članica, povzroči odstopanje od osnovnega deleža nacionalne zgornje meje, bo potreben podroben opis posebnega stanja v ciljni regiji in posebnih značilnosti vrst kmetovanja ali posebnih sektorjev, ki upravičujejo višjo raven podpore. Če je odločitev države članice predmet odobritve, je treba prikazati posebne potrebe, na primer pomanjkanje alternativ ali potrebo po zagotovitvi stabilne oskrbe lokalne predelovalne industrije.

ODGOVORI KOMISIJE

VII. (b)

V izvedbenih pravilih, ki jih bo sprejela Komisija, bodo določene obveznosti držav članic glede rednega obveščanja o dejanskem sprejetju uvedenih ukrepov. Te obveznosti so potrebne, zato da Komisija izpolni svojo lastno obveznost rednega poročanja Svetovni trgovinski organizaciji, ker se vezana podpora šteje za odstopanje od splošne nevezane usmeritve shem neposrednih plačil.

Zahtevale se bodo minimalne informacije o številu vlog, predloženih v okviru posamezne vrste podpornega ukrepa, in o dejansko plačanih zneskih, kakor tudi o številu upravičencev po regijah, sektorjih in/ali vrsti kmetovanja v vsaki državi članici.

To poročanje bo Komisiji omogočilo spremljanje dejanskega izvajanja sheme za vse izvajane podporne ukrepe, ne glede na zadevni sektor, kakor tudi upoštevanje postavljenih proračunskih zgornjih meja.

Bolj na splošno politični kompromis vključuje uvedbo skupnega okvira za spremljanje in ocenjevanje v sodelovanju z državami članicami, katerega namen je merjenje učinkovitosti skupne kmetijske politike, vključno z ukrepi prvega in drugega stebra.

VII. (c)

Države članice so odgovorne za odločanje in oblikovanje podpornih ukrepov, ki se lahko izvedejo, in morajo zagotoviti, da je te ukrepe mogoče preverjati in nadzorovati. Zato morajo upoštevati stroške upravljanja in kontrole, ki nastanejo zaradi morebitnega izvajanja ukrepov vezane podpore in morebitne potrebe po vzpostavitvi *ad hoc* kontrolnih sistemov.

OPAŽANJA

15.

Vezani ukrepi pomoči za živali so na voljo v skladu s členom 68(1)(b), ki v občutljive načine kmetovanja vključuje omejen seznam sektorjev, vključno s sektorji govejega in telečjega, ovčjega in kozjega mesa. Uvedba te podpore ni samodejna, saj morajo države članice, ki se odločijo uvesti to podporo, ugotoviti potrebo in ciljne občutljive vrste kmetovanja v teh sektorjih. V tem okviru državi članici nič ne preprečuje nadaljevanja izvajanja podpornih ukrepov, za katere meni, da so primerni za opredeljeni cilj.

Skupni odgovor na odstavka 16 in 17

Možnost uvedbe vezanih plačil, ponujena državam članicam, ne vzbuja dvomov o splošni usmeritvi reforme SKP iz leta 2003 k nevezanosti, saj je omejena na največ 3,5 % njihove nacionalne zgornje meje za neposredna plačila.

18.

Tveganje za večjo uporabo delne nevezanosti je bilo ublaženo, saj so pogoji, določeni za posebno podporo v skladu s členi 68–72 Uredbe (ES) št. 73/2009, bolj omejevalni od pogojev, ki se uporabljajo v okviru prejšnjega člena 69, kmetijsko-okoljski ukrepi pa so predmet odobritve Komisije.

ODGOVORI KOMISIJE

19.

Možnost proste presoje v zvezi s pojmom „jasno opredeljenih primerov“, navedenih v uvodni izjavi 35 Uredbe (ES) št. 73/2009, je omejena s členi 68, 70, 71 in 72 Uredbe ter členi 37 do 49 Uredbe (ES) št. 1120/2009 in z Uredbo (ES) št. 1122/2009 glede preverjanja.

Skupni odgovor na odstavka 20 in 21

Komisija poudarja, da jo morajo države članice obvestiti o odločitvi glede uvedbe posebnih podpornih ukrepov. Komisija na tej podlagi določi veljavno letno proračunsko zgornjo mejo. Poleg posebne odobritve Komisije, zahtevane za kmetijsko-okoljske ukrepe, Komisija z namenom odkrivanja večjih možnih težav glede združljivosti z veljavnim pravnim okvirom izvede tudi oceno vseh priglašanih ukrepov.

22.

Glej odgovor na okvir 1.

Okvir 1

Komisija meni, da se podporni ukrepi za „okolje“ in „kmetijstvo in okolje“ jasno razlikujejo¹. „Kmetijsko-okoljski“ ukrepi so predmet posebnih zahtev in zgornje meje 10 % nacionalne zgornje meje držav članic; poleg tega jih odobri Komisija. Te zahteve so podobne zahtevam, ki se uporabljajo za enakovredne kmetijsko-okoljske ukrepe, vključene v programe za razvoj podeželja. „Okoljski“ ukrepi državam članicam zagotavljajo več prilagodljivosti, ker niso predmet istih zahtev, a so hkrati predmet bolj omejenih zgornjih meja².

¹ Kot je določeno v členu 68(1)(a)(i) in (v) Uredbe (ES) št. 73/2009 oziroma členih 40 in 44 ter Prilogi IV k Uredbi (ES) št. 1120/2009.

² 3,5 % nacionalne zgornje meje držav članic, kot je predvideno v členu 69(4) Uredbe (ES) št. 73/2009.

24.

Osem od devetih vrst ukrepov ni predmet nobene odobritve Komisije.

Priglasitve se izvedejo v skladu s Prilogo IV k Uredbi (ES) št. 1120/2009, kar pomeni, da ne vsebujejo vseh podrobnih informacij glede ukrepov. Na splošno so nacionalna izvedbena pravila podrobnejša od informacij, priglašanih Komisiji. To je bilo ugotovljeno v revizijah, ki jih je Komisija izvedla v državah članicah v okviru potrditev obračuna.

26.

Danska je zadevni ukrep najprej priglasila v skladu s členom 68(1)(a)(v) Uredbe (ES) št. 73/2009, ki določa nadomestilo za kmetijsko-okoljske obveznosti. Vendar se je med ocenjevanjem ukrepa zdelo, da je bil predvideni ukrep pravzaprav naložbeni ukrep, namenjen sajenju energetskih poljščin, in ne kmetijsko-okoljski ukrep. Zato je Danska ukrep preoblikovala tako, da je postal skladen s členom 68(1)(a)(i).

27. (a)

Cilj Komisije je uvedba jasne poenostavitve v primerjavi s sedanjo posebno podporo, saj se bo prostovoljna vezana podpora nanašala le na enega od devetih ukrepov, ki obstajajo v skladu s členom 68. To pomeni, da sta število in raznolikost ciljev podpore kljub temu, da je seznam upravičenih sektorjev obširnejši kot prej, omejena na eno kategorijo (tj. ekonomska občutljivost določenih vrst kmetovanja). Komisija meni, da se bo s tem zmanjšalo tveganje za prekrivanje in kopičenje podpore.

ODGOVORI KOMISIJE

27. (c) (i)

V skladu s pogoji, ki jih določi Komisija, so države članice izključno odgovorne za ugotovitev vrst kmetovanja ali kmetijskih sektorjev, ki se soočajo z določenimi težavami in jim je treba zagotoviti podporo. Zdi se, da so slednje najprimernejše za opredelitev regij ali sektorjev, ki se soočajo s težavami na svojem ozemlju, in za določitev prednosti posameznih potreb po ciljno usmerjeni podpori, ob hkratnem upoštevanju sektorske specializacije regij.

27. (c) (ii)

Poleg tega se podpora zagotovi v okviru opredeljenih količinskih omejitev in na podlagi nespremenljivih območij in donosov ali nespremenljivega števila živali.

28.

Pojem „težav“ bo določen z delegiranimi akti.

Nadalje dejstva, da se večina zdaj obstoječih ukrepov vezane pomoči lahko obdrži, načeloma ni mogoče kritizirati, dokler se štejejo kot primerni za doseganje določenega cilja, ki ga je ugotovila država članica.

Skupni odgovor na odstavka 31 in 32

Države članice se odločijo, kdaj je vezana ali nevezana podpora najprimernejše sredstvo za doseganje opredeljenega cilja. Komisiji morajo priglasiti ukrepe, ki jih nameravajo uvesti, in opisati predvsem potrebo, ugotovljeno na svojem ozemlju, in vzroke za dodelitev podpore.

Ti ukrepi niso predmet odobritve Komisije.

33.

V Španiji niso na voljo uradni statistični podatki, posebej povezani s trendom površine za žito, oljnice in stročnice na območjih, kjer se uporablja ukrep (območja, na katerih je pridelek žita manjši od 2 t/ha). Kljub temu ukrep kot takšen in katerega cilj je spodbujanje žitom alternativnih poljščin, ob upoštevanju določene stopnje prahe pomeni prednost za okolje, saj pozitivno prispeva k trajnostnemu upravljanju naravnih virov (vode in tal).

34.

Ti ukrepi niso predmet odobritve Komisije.

35.

Ker je ekološko kmetovanje manj dobičkonosno in tehnično zahtevnejše, se nekateri nosilci dejavnosti vračajo k tradicionalnemu kmetovanju (na primer v obdobju 2005/2006 so se certificirane „ekološke površine“ zmanjšale za 1 %, – s 504 536 ha na 499 589 ha – in v obdobju 2006/2007 za 0,5 % – s 499 589 ha na 497 314 ha). Številke se morda zdijo nizke, vendar je tveganje zelo realno, predvsem z vidika trenda višanja cen kmetijskih proizvodov. Hkrati postajajo ukrepi za prehod na ekološko kmetovanje in ohranjanje le-tega zelo uspešni. Od leta 2008 se je uspešnost ukrepa ohranjanja močno povečala. Leta 2008/2009 so se certificirane ekološke površine povečale za 4,7 %, ekološke površine v fazi prehoda pa so se povečale za 86,2 %. Vendar to ne pomeni, da je nevarnost opustitve minila.

Skupni odgovor na odstavka 36 in 37 (vključno z opombo pod črto 27)

Države članice na podlagi svoje analize potreb po določeni podpori izmed ukrepov, ki jih ponuja shema, izberejo tiste, ki omogočajo boljše zasledovanje postavljenega cilja in dodelijo ustrezno raven podpore, ob upoštevanju raznih omejitev, ki jih določa zakonodaja za posamezno vrsto ukrepa, kakor tudi vezane ali nevezane narave plačila (3,5 % ali 10 % zgornje meje). Države članice same proučijo, katera vrsta podpore je primernejša za obravnavo ugotovljene potrebe in opredeljenega cilja.

ODGOVORI KOMISIJE

38.

Komisija je v okviru svojega ocenjevanja ukrepov od držav članic v številnih primerih zahtevala, naj izboljšajo in določijo ciljno usmerjenost podpore.

39.

Pri ukrepih v skladu s členom 68(1)(a)(i) je za ugotovitev potrebe, določitev cilja in oblikovanje ukrepa ustrezno odgovorna država članica. Pri ukrepih v skladu s členom 68(1)(a)(v) je ista odgovornost države članice pred odobritvijo predmet ocene Komisije, vključno z oceno vzročne zveze med podporo in cilji.

40.

Ti ukrepi niso predmet odobritve Komisije.

41.

Kot navaja Sodišče, se samo ukrepi v skladu s členom 68(1)(a), (ii), (iii), (iv) in (v) izrecno nanašajo na cilj povečanja ali izboljšanja določenega dejavnika, npr. „spremembe obstoječega stanja“. Komisija opominja, da je zakonodaja EU vzpostavila načelo, po katerem posebna podpora ne sme nadomestiti spoštovanja obveznih zahtev. Natančneje, prakse za izboljšanje standardov dobrobiti živali morajo presežati minimalne zahteve, določene v veljavni zakonodaji EU ali nacionalni zakonodaji. Podoben predpogoj se uporablja za kmetijsko-okoljske ukrepe. Glede kakovosti se mora kmet pridružiti obstoječi shemi EU ali nacionalni shemi, ki jo izberejo ali opredelijo države članice. Zahteve glede trženja so opredeljene v zakonodaji EU o informiranju in promociji. Komisija v prigrasitvah držav članic na prvi pogled ni zaznala primerov, kjer bi bila podpora dodeljena brez sklica na spremembo obstoječega stanja. Za namen merjenja te spremembe je Komisija od držav članic zahtevala, da določijo ustrezne izhodiščne ravni za podporni ukrep, ki ga bodo uvedle.

42.

V primeru ukrepa kolobarjenja v Italiji je Komisija pred odobritvijo ukrepa zahtevala analizo običajne kmetijske prakse v zadevnih regijah. Po izvedbi te analize je bil prvotni predlog Italije za triletno kolobarjenje spremenjen v dvoletno kolobarjenje.

Ukrep, ki ga je predlagala Španija, prispeva k ohranjanju nekaterih tradicionalnih praks gojenja, ki dobro vplivajo na okolje. Brez pomoči, predlagane v kmetijsko-okoljskem ukrepu, obstaja tveganje opustitve teh praks gojenja. Kmetje bi posledično prešli na gojenje monokultur žit, kar je manj koristno za okolje.

43.

Glede neobstoja določbe, ki bi zahtevala spremembo poljščine ali metode pridelave glede na prejšnjo prakso, Komisija poudarja, da to ni nujno pomanjkljivost, pač pa lahko izhaja iz zahtev sheme kakovosti, ki jo država članica opredeli za upravičeno.

Skupni odgovor na odstavka 45 in 46

Določitev ravni podpore je zakonodajalec prepustil državam članicam, za katere se zdi, da so najprimernejše za določitev ravni podpore, primerne za obravnavo ugotovljene potrebe in opredeljenega cilja. Raven podpore, ki jo država članica izračuna za namen priglasitve, je okvirna.

ODGOVORI KOMISIJE

Skupni odgovor na odstavek 47 in 48:

Ti ukrepi niso predmet odobritve Komisije.

49.

V primeru Italije so bili izračuni po oceni Komisije spremenjeni.

Odločitev Komisije je bila sprejeta na podlagi sprememb ukrepa, ki jih je priglasila Italija, v okviru katerih so potrjeni izračuni vnaprejšnjih dodatnih stroškov in prihodkov za dve italijanski makroregiji, za kateri je bil predlagan ukrep, znašali 101 EUR oziroma 100 EUR.

52.

Dejstvo, da ne obstajajo kazalniki RACER, na splošno ne pomeni, da ni na voljo nobenih informacij, ki bi jih lahko uporabili za oceno politike. Poleg tega kazalniki sicer lahko prispevajo k oceni politike, vendar jih je treba pazljivo tolmačiti glede na kontekst. V tem smislu je treba stroške in koristi podrobnega okvira kazalnikov pazljivo oceniti, saj drugi pristopi (npr. bolj kvalitativne tehnike ali mešane metode) lahko zagotavljajo boljšo finančno vrednost.

Okvir 2 – Primeri, ko kazalnikov ni ali so ti neustrezni

Glej odgovor Komisije na odstavek 52.

Okvir 2 – Prva alineja

Cilj tega ukrepa je podpora kmetov, ki se ukvarjajo z ekološkim kmetovanjem, s povrnitvijo dodatnih stroškov in izgube zaslužka, ker niso dovolj podprti s tržnimi cenami. Vendar se ta ukrep v osnovi nanaša na okoljska vprašanja, zato je najprimernejši kazalnik „število hektarjev zemljišč, kjer se izvaja ekološko kmetovanje“³.

Poleg tega je ta kazalnik skladen s skupnimi kazalniki za spremljanje in vrednotenje programov razvoja podeželja 2007–2013–CMEF (okvir skupnega spremljanja in vrednotenja).

³ V statistiki Francije se v ekološkem kmetovanju uporabljata kazalnika dveh vrst: „število hektarjev zemljišč, kjer se izvaja ekološko kmetovanje“ (katerega prehodno obdobje je končano) in „število hektarjev v prehodu“.

Okvir 2 – Tretja alineja

Ker so kolobarjenje in stročnice koristni z okoljskega vidika, število hektarjev, ki ga navaja Sodišče, predstavlja nujne podatke. Vendar so za oceno vpliva SKP na okolje potrebne dodatne informacije. To je predvideno v sistemu spremljanja in vrednotenja za SKP po letu 2013.

53.

Komisija bo v času vrednotenja vzpostavila ustrezna vprašanja vrednotenja. Spremljanje informacij je element, na podlagi katerega lahko ocenjevalec izdelava analizo, vendar obstajajo tudi drugi viri informacij in orodja, na primer ciljno usmerjeni vprašalniki, ankete ali statistični podatki, ki jih ocenjevalec lahko uporabi za ovrednotenje vpliva politike.

55.

Kot potrjuje Sodišče v opombi pod črto 44, je Komisija v okviru postopka potrjevanja obračunov že ugotovila več slabosti. Nekatere slabosti zadevajo zelo omejeno število upravičencev in ne kažejo na splošne sistemske slabosti.

56.

Države članice morajo v skladu z zakonodajo zagotoviti, da se lahko določeni podporni ukrepi, ki jih uvedejo, preverijo in nadzorujejo.

Z namenom obravnave tveganja dvojnega financiranja morajo države članice zagotoviti, da kmet prejme podporo za dano dejavnost le v okviru enega ukrepa. Komisija meni, da oblasti v Franciji in Italiji uporabljajo merila razmejevanja za izogibanje dvojnega financiranja v skladu s členom 68 in ukrepom za razvoj podeželja. V Franciji je bilo na primer leta 2011 zavrženih več kot 10 % vlog za „prehod na ekološko kmetovanje“, ker so bili vlagatelji že upravičenci ukrepa za razvoj podeželja.

Komisija je že ugotovila več slabosti, ki so predmet tekočih revizij. Natančneje, Komisija bo pripombo Sodišča v zvezi s kolobarjenjem v Italiji ocenila v naslednji reviziji.

ODGOVORI KOMISIJE

57.

To slabost je Komisija že ugotovila in je predmet tekoče revizije AA/2011/010/FR.

58.

Komisija je ugotovila neobstoj administrativnih pregledov razmerja produktivnosti v zvezi s pomočjo za ovce v Franciji in to obravnava v okviru postopka potrjevanja obračunov.

59.

Pripombe Sodišča glede pomoči za sektor mleka v Španiji zadevajo omejeno število vlog v eni regiji. Napaka v postavitvi dodatne komponente pomoči na površino je prav tako zadevala zelo majhno število vlagateljev.

60.

Država članica je že sprejela popravne ukrepe za navedene datoteke.

62.

Komisija potrjuje nepravilnosti, ki jih je ugotovilo Sodišče v Italiji v zvezi z zavarovalnimi ukrepi. Obravnavala jih bo v naslednji reviziji potrjevanja obračunov tega ukrepa.

63.

Ti ukrepi niso predmet odobritve Komisije.

64.

Komisija meni, da delo, opravljeno v okviru potrjevanja obračunov, primerno pokriva tveganje za sklade, ki ga povzročajo slabosti, ki jih je ugotovilo Sodišče.

V tem okviru Komisija pozdravlja pripombo Sodišča v opombi pod črto 44.

65.

Pripombe Sodišča glede pregledov na kraju samem za ukrep pomoči za ovce/koze v Grčiji leta 2010 so že predmet revizije Komisije. Poleg tega je država članica že sprejela popravne ukrepe za naslednja leta.

66.

Komisija potrjuje ugotovitve Sodišča in jih bo ocenila v naslednjih revizijah potrjevanja obračunov.

67.

Po navedbah španskih oblasti se preverjanja izvajajo z daljinskim zaznavanjem (95 %) in klasičnimi obiski na kraju samem (5 %). V okviru oddaljenega zaznavanja se tolmačenje fotografij izvede štirikrat: jeseni prejšnjega leta, na začetku in na koncu pomladi ter poleti; zaključni pa se s hitrimi obiski polj na kraju samem. Zdi se, da ukrepi, ki jih izvajajo španske oblasti, zmanjšajo tveganje za sklad. Vendar bo Komisija upoštevala pripombe Sodišča v okviru svoje revizijske dejavnosti.

Pripombe Sodišča glede Italije bodo ocenjene v naslednji reviziji potrjevanja obračunov.

68.

Pripombe Sodišča glede slabosti v zvezi s pregledi dokumentov, ki so se izvajali med pregledi na kraju samem za ukrep za ovce/koze v Grčiji, so že predmet revizije Komisije. Glede Španije bo Komisija to pripombo obravnavala v reviziji potrjevanja obračunov.

ODGOVORI KOMISIJE

69.

Komisija bo upoštevala to pripombo in ustrezno ukrepala.

Skupni odgovor na odstavke 70–75

Države članice upoštevajo stroške upravljanja in kontrole, ki nastanejo zaradi izvajanja posebnih podpornih ukrepov in morebitne potrebe po vzpostavitvi *ad hoc* kontrolnih sistemov.

76.

Glej odgovore Komisije na odstavke 70–75.

Okvir 3 - Tretji odstavek

Pristojni javni organi lahko upravno potrdilo izdajo brez stroškov za upravičence. Na organe pade morebitno breme za pravočasno izdajo potrdil.

V zvezi z ugotovitvami Sodišča glede števila izvedenih preverjanj na kraju samem in slabosti pregledov dokumentov glej odgovore Komisije na odstavka 65 in 68.

ZAKLJUČKI IN PRIPOROČILA

77.

Za shemo vezane podpore, predvideno v predlogu Komisije, se bo uporabljalo načelo subsidiarnosti. Zato bodo morale države članice oblikovati in izvesti podpirne ukrepe v skladu z ugotovljenim ciljem.

78.

Komisija meni, da uvedba sheme posebne podpore, ki vključuje možnost dodelitve vezanih plačil, ne vzbuja dvomov o splošni usmeritvi sheme neposrednih plačil k nevezanosti, saj je ta možnost omejena (3,5 % nacionalne zgornje meje) in združljiva s pravili Svetovne trgovinske organizacije.

79.

Zakonodajalec je menil, da so države članice izključno odgovorne za ugotovitev vrst kmetovanja ali kmetijskih sektorjev, katerim naj se zagotovi podpora z ukrepi v skladu s členom 68. Presodilo se je, da so slednje najprimernejše za opredelitev regij ali sektorjev, ki se soočajo s težavami na svojem ozemlju, in za določitev prednosti posameznih potreb po ciljno usmerjeni podpori.

Predlog Komisije za SKP po letu 2013 vključuje uvedbo skupnega okvira za spremljanje in ocenjevanje v sodelovanju z državami članicami, katerega namen je merjenje učinkovitosti skupne kmetijske politike, vključno z ukrepi prvega in drugega stebra.

80.

Kot potrjuje Sodišče v opombi pod črto 44, je Komisija v okviru postopka potrjevanja obračunov že ugotovila več slabosti. Nekatere slabosti zadevajo zelo omejeno število upravičencev in ne kažejo na splošne sistemske slabosti.

ODGOVORI KOMISIJE

81.

Za prostovoljno vezano podporo v predlogu Komisije za SKP po letu 2013 velja več omejitev: seznam upravičenih sektorjev in pridelav, opredeljene količinske omejitve, omejen delež nacionalne zgornje meje države članice za neposredna plačila, odobritev Komisije nad določeno ravnjo tega deleža, pogoji za dodelitev podpore (navedeno se naknadno opredeli z delegiranimi akti).

Priporočilo 1

V SKP po letu 2013 bodo države članice morale obvestiti Komisijo o ciljnih regijah, izbranih vrstah kmetovanja ali sektorjih in ravni podpore, ki se dodeli. Pri tem bodo opisale razloge, zaradi katerih je predvidena vezana podpora, in pričakovane učinke.

Če odločitev, ki jo sprejme država članica, povzroči odstopanje od osnovnega deleža nacionalne zgornje meje, bo potreben podroben opis posebnega stanja v ciljni regiji in posebnih značilnosti vrst kmetovanja ali posebnih sektorjev, ki upravičujejo višjo raven podpore. Če je odločitev države članice predmet odobritve, je treba prikazati posebne omejitve, na primer pomanjkanje alternativ ali potrebo po zagotovitvi stabilne oskrbe lokalne predelovalne industrije.

Priporočilo 1 (a)

Komisija je v okviru reforme SKP po letu 2013 v skladu s političnim kompromisom (predhodni sporazum s sozakonodajalci) pooblaščen za opredelitev pogojev za dodelitev pomoči z delegiranimi akti.

Cilj Komisije je uvedba jasne poenostavitve v primerjavi s sedanjo posebno podporo, saj se bo prostovoljna vezana podpora nanašala le na enega od devetih ukrepov, ki obstajajo v skladu s členom 68. To pomeni, da sta število in raznolikost ciljev podpore kljub temu, da je seznam upravičenih sektorjev obširnejši kot prej, omejena na eno kategorijo (tj. ekonomska občutljivost določenih vrst kmetovanja). Komisija meni, da se bo s tem zmanjšalo tveganje za prekrivanje in kopičenje podpore.

Priporočilo 1 (b)

V okviru pooblastil, ki so bila dana Komisiji z delegiranimi akti, bodo opredeljeni predvsem pogoji za dodelitev podpore.

Na splošno bodo države članice morale obvestiti Komisijo o ciljnih regijah, izbranih vrstah kmetovanja ali sektorjih in ravni podpore, ki se dodeli. Pri tem bodo opisale razloge, zaradi katerih je predvidena vezana podpora, in pričakovane učinke.

Če odločitev, ki jo sprejme država članica, povzroči odstopanje od osnovnega deleža nacionalne zgornje meje, bo potreben podroben opis posebnega stanja v ciljni regiji in posebnih značilnosti vrst kmetovanja ali posebnih sektorjev, ki upravičujejo višjo raven podpore. Če je odločitev države članice predmet odobritve, je treba prikazati posebne potrebe, na primer pomanjkanje alternativ ali potrebo po zagotovitvi stabilne oskrbe lokalne predelovalne industrije.

Priporočilo 2

V izvedbenih pravilih, ki jih bo sprejela Komisija, bodo določene obveznosti držav članic glede rednega obveščanja o dejanskem sprejetju uvedenih ukrepov. Te obveznosti so potrebne zato, da Komisija izpolni svojo lastno obveznost rednega poročanja Svetovni trgovinski organizaciji, ker se vezana podpora šteje za odstopanje od splošne nevezane usmeritve shem neposrednih plačil.

Zahtevale se bodo minimalne informacije o številu vlog, predloženih v okviru posamezne vrste podpornega ukrepa, in o dejansko plačanih zneskih, kakor tudi o številu upravičencev po regijah, sektorjih in/ali vrsti kmetovanja v vsaki državi članici.

ODGOVORI KOMISIJE

To poročanje bo Komisiji omogočilo spremljanje dejanskega izvajanja sheme za vse izvajane podpirne ukrepe, ne glede na zadevni sektor, kakor tudi upoštevanje postavljenih proračunskih zgornjih meja.

Bolj na splošno politični kompromis vključuje uvedbo skupnega okvira za spremljanje in ocenjevanje v sodelovanju z državami članicami, katerega namen je merjenje učinkovitosti skupne kmetijske politike, vključno z ukrepi prvega in drugega stebra.

Priporočilo 3

Države članice so odgovorne za odločanje in oblikovanje podpornih ukrepov, ki se izvedejo, in morajo zagotoviti, da je te ukrepe mogoče preverjati in nadzorovati. Zaradi tega morajo upoštevati stroške upravljanja in kontrole, ki nastanejo zaradi morebitnega izvajanja ukrepov vezane podpore in morebitne potrebe po vzpostavitvi *ad hoc* kontrolnih sistemov.

Evropsko računsko sodišče

Posebno poročilo št. 10/2013

Skupna kmetijska politika: Ali je posebna podpora, ki se dodeli v skladu s členom 68 Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009, dobro zasnovana in ali se ustrezno izvaja?

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije

2013 – 54 str. – 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9241-398-9

doi:10.2865/33352

KAKO DO PUBLIKACIJ EVROPSKE UNIJE

Brezplačne publikacije:

- en izvod:
na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- več kot en izvod ter plakati in zemljevidi:
pri predstavništvih Evropske unije (http://ec.europa.eu/represent_sl.htm),
pri delegacijah v državah, ki niso članice EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sl.htm),
pri službi Europe Direct (http://europa.eu/eurodirect/index_sl.htm) ali
s klicem na telefonsko številko 00 800 6 7 8 9 10 11 (brezplačna številka za celotno EU) (*).

(*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Publikacije, ki so naprodaj:

- na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Plačljive naročnine:

- pri prodajnih zastopnikih Urada za publikacije Evropske unije
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm).

ČLEN 68 DRŽAVAM ČLANICAM DOVOLJUJE ODPANJE OD NAČEL NEVEZANOSTI NEPOSREDNIH PLAČIL NA PROIZVODNJO IN POENOSTAVITVE SCHEME PLAČIL ZA KMETE, S KATERIM LAHKO V JASNO OPREDELJENIH PRIMERIH OHRANIJO DEL SREDSTEV IZ NACIONALNE ZGORNJE MEJE ZA PODPORO DOLOČENIM DEJAVNOSTIM, ZLASTI Z VEZANIMI NEPOSREDNIMI PLAČILI.

V TEM POROČILU SODIŠČE OPAŽA, DA JE IMELA KOMISIJA MALO NADZORA NAD UPRAVIČEVANJEM TAKIH PRIMEROV IN DA SO IMELE DRŽAVE ČLANICE VISOKO STOPNJO SVOBODNEGA ODLOČANJA. NI ZADOSTNIH DOKAZOV, DA SO UKREPI, UVEDENI NA PODLAGI ČLENA 68, POTREBNI ALI RELEVANTNI, IN SICER Z VIDIKA POTREBE PO NJIH, USPEŠNOSTI NJIHOVE ZASNOVE IN VIŠINE POMOČI, KI JE NA VOLJO. SODIŠČE JE POUDARILO ŠE SLABOSTI V ADMINISTRATIVNIH IN KONTROLNIH SISTEMIH, ČEPRAV SO OBREMENITVE PRI UPRAVLJANJU IN KONTROLIRANJU ŽE ZDAJ VELIKE.

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE

Urad za publikacije

ISBN 978-92-9241-398-9

